

Szerencs Város
Polgármesterének
50/2020 (VI.17) számú polgármesteri határozata
Szerencs Város Önkormányzatának 2020-2024. évi gazdasági programja

A katasztrófevédelemről és a hozzá tartozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. tv. 46.§ (4) bekezdése alapján, a 40/2020. (III.11.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel a veszélyhelyzet idejére biztosított polgármesteri jogkörömben az alábbi határozatot hozom:

Szerencs Város Önkormányzatának 2020-2024. időszakra vonatkozó gazdasági programját áttekintettem, az abban foglaltakat jóváhagyom.

Határidő: azonnal

Felelős: Jegyző, Pénzügyi Osztály vezetője

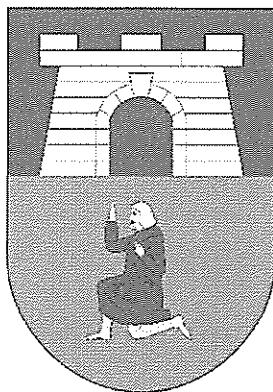

Nyíri Tibor
polgármester

**SZERENCs VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

**Gazdasági Programja és Településfejlesztési Terve
2019-2024**

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
A gazdasági program célja	4
A tervezés meghatározottsága.....	5
A városfejlesztés hazai meghatározása	5
A Koncepció jövőképe és célrendszere	6
A város gazdasági helyzete	7
1. Gazdaságfejlesztési célok, célkitűzések	9
1.1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás	9
1.2. Iparfejlesztés	9
1.3. Idegenforgalom, turizmus, gyógyturizmus.....	10
1.4. Önkormányzati támogatások, bevételek.....	10
1.5. Vagyongazdálkodás	10
1.6. Összegzés	11
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERV.....	12
Bevezető	13
Építészeti arculat, építészeti rtékek.....	14
2. CÉLOK	15
2.1 Költséghatékony és magas minőségű közszolgáltatások biztosítása.....	15
2.2 Munkahelyek és közszolgáltatások elérésének javítása.....	17
2.3 A város turisztikai vonzerejének és rekreációs lehetőségeinek bővítése.....	19
2.4 Munkahelyteremtés.....	21
2.5 Vonzó belváros kialakítása	23
2.6 Parkolási problémák megoldása.....	23
2.7 Városközponti funkció megerősítése.....	24
3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	25
3.1. Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	25
3.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	29
3.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	33
3.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	35
3.5. Tervezett beavatkozások és kapcsolódó output indikátorok	38
4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	41
5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	41
5.1. Külső összefüggések.....	41

5.2. Belső összefüggések.....	46
6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	48
7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	52
7.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek 52	
7.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek maghatározása	53
7.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	55
7.4. Monitoring rendszer kialakítása	56

Bevezetés

Jelen dokumentum, Szerencs Város Önkormányzata Képviselő-testületének gazdasági programja és településfejlesztésének terve. Ebben megjelenik az adott terület fejlesztési iránya, célja és igénye.

A vonatkozó előírásoknak, jogszabályoknak megfelelően, a finanszírozási környezethez igazodóan került megtervezésre a terv. A gazdasági program a képviselő-testület 2019-2024-es választási ciklusra vonatkozó célkitűzéseit, a kötelező és önként vállalt feladatait tartalmazza a költségvetési lehetőségekkel összhangban, figyelembevéve a kormány célkitűzéseit, az önkormányzat politikáját, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságokat, valamint a térség és országos fejlesztési koncepciókat.

A gazdasági program a 2019. október 13-ai önkormányzati választáskor fennálló, új 5 éves önkormányzati ciklus idejére szól.

Célunk, hogy Szerencs és Ond pénzügyi forrásait prognosztizáljuk, újakat mutassunk fel, és azokat a település fejlődése szolgálatába állítsuk. Ezáltal vonzóvá tegyük a várost az itt élők, az ide látogatók, a befektetők, és a beköltözni szándékozók számára.

A gazdasági program kiemelten épít a 2015-ben elfogadott integrált-városfejlesztési stratégiára (IVS), mivel az abban megfogalmazott fejlesztési prioritások nagy része a mai napig időszerű, ugyanakkor a másik része jelen dokumentumban felülvizsgálatra kerül.

A gazdasági programban és a településfejlesztési tervben meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges az anyagi források feltérképezése és előteremtése. Ezek az önkormányzat saját bevételei, befektetők pénzügyi forrásai, valamint Európa Unió és hazai fejlesztési források.

Nehézséget okoz, hogy az önkormányzat saját forrásai átfogó, nagy fejlesztéseket nem tesznek lehetővé.

A jogszabály nem határozza meg a gazdasági program tartalmát, azonban a fejlesztési elképzelések között, a munkahelyteremtés lehetőségeinek elősegítése, a településfejlesztést az adópolitika, a közszolgáltatások, a befektetések támogatása, a városüzemeltetés, mind olyan terület, amely állandó befolyással van a település fejlődésére.

A Gazdasági program célja

A gazdasági program, fejlesztési terv a megyei településfejlesztésének elképzeléseivel összhangban tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosításának, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

Szerencs város gazdasági programjának legfontosabb feladata, hogy összegezze, rendszerezze azokat a célokat és megvalósításához eszközöket, amelyek városunk lakóinak életminőségét javítják. A települési gazdasági programnak bele kell olyadnia a Kistérségi gazdaságfejlesztési elképzelésbe, s az egymásra épülést biztosítva koherens egységgé kell formálódnia.

Ebben a versenyben fontos az infrastruktúra fejlesztése, ösztönző helyi adórendszer, a kkv-k megtartása, újak létrehozásának támogatása, a befektetések idecsalogatása, a helyi vállalkozásoknak szervezett egyeztetés, munkaerőpiac figyelembevételével képzések szervezése.

A tervezés meghatározottsága

A városfejlesztés európai uniós meghatározottsága

Nagy szerep jut az európai városok fejlesztésének, az Európai Unió Területi Agendája (TA2020) is megerősíti a városok szerepét. Ezek arra irányulnak, hogy „a városok az intelligens, fenntartható és befogadó fejlődés motorjaivá váljanak, és vonzóak legyenek az élhető lakhelyet és munkát keresők, valamint a turisták és a befektetők számára is.”

Az EU 2020 Stratégia Európa intelligens (smart), fenntartható (sustainable) és befogadó (inclusive) növekedésének céljaira összpontosít, és ezen célokhoz az Európai Unió egészére vonatkoztatva konkrét célértékeket is társít:

1. a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
2. az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
3. a kkv-k, a mezőgazdasági-ágazat versenyképességének a növelése;
4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
5. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat megelőzés és - kezelés előmozdítása;
6. a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
7. a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
8. a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
9. a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
10. az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
11. a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.
12. beruházási prioritás: a városi környezetfejlesztést, a városok megújítását, a rozsdáövezetek (köztük az átalakuló használatú területek) helyreállítását és szennyezésmentesítését és a légszennyezettség csökkentését célzó intézkedések, valamint a zajcsökkentési intézkedések támogatása.

A városfejlesztés hazai meghatározottsága

Legfontosabb feladatként jelenik meg a harmonikus város-vidék kapcsolatok létrehozása, a kompakt településrészek kialakítása, a leromlott állapotú városrészek hanyatlásának megállítása, a stratégiai szemléletű város és várostérségi tervezés megerősítése, illetve a különböző területi szintek együttműködésének segítése.

Fontos cél, hogy településünk gazdasági programja igazodjék a Nemzeti Fejlesztési Terv céljaihoz. Építsen azoknak a stratégiai céloknak, amelyek az Operatív Programok (ágazati vagy regionális) megjelenésekor támogatott célok. A Kormány gazdaságpolitikai célkitűzései, fejlesztési irányai a gazdasági program meghatározásához elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele. A Kormány fejlesztési irányelvei az energiapolitika, vidékfejlesztés, a területfejlesztés a növekvő foglalkoztatás témakörben határozta meg, amelyhez csatlakozik az Önkormányzatunk fejlesztési elképzelése is. A húzóágazatok lehetnek a pályázatok: TOP, KEHOP, az üzleti és kereskedelmi szolgáltatás, az élelmiszeripar, az üzleti és kereskedelmi szolgáltatások, az idegenforgalom és turizmus.

Szerencs a megyeszékhelytől 35 km-re keletre, a Tokaj-Hegyaljai borvidéknek a Zempléni-hegység kapujában fekszik. Korábban ipari jellegű város, ezt a jellegét a világörökségi cím a háttérbe szorította. Létfajosságát elsősorban a korábbi hagyományok révén az élelmiszeriparban van.

A település demográfiai jellemzői az országoshoz hasonlóak, a lakosságszám folyamatosan csökken, a születések és halálozások különbözete is évek óta negatív.

Az önkormányzat szociális, gyermekjóléti feladatai évről évre nőnek a lakosság anyagi és egzisztenciális helyzete miatt. Igaz ez a megállapítás még akkor is, ha nőtt a minimálbér, és csökkent a tartós munkanélküliség.

A település infrastruktúrája magas színvonalúnak mondható, fejlesztési igény a lakásépítésre alkalmas telkek kialakítása, a belterületi utak, járdák folyamatos felújítása, a csapadékvízvezetés, az önkormányzati lakáscélú bérlemények üzemeltetése, a társasházak működése, felújítási forrásainak hiánya, a település idegenforgalmi arculatának kialakítása terén jelentkeznek.

A közszolgáltatások megfelelően működnek, az önkormányzati intézmények (óvoda, bölcsőde, művelődési központ, könyvtár, településüzemeltetés, családsegítés, gyermekjóléti feladatok, egészségügyi alapellátás) magas színvonalon biztosítják a lakosság ellátását, melyhez a Képviselő-testület támogatást nyújt.

Az önkormányzati feladatok finanszírozása folyamatosan csökken, az állami elvonás évről évre nő, a saját bevételek alakulása nagyban függ az ország és a világ gazdasági folyamataitól, ezért a működési és felhalmozási célú forrásaink biztosítása érdekében komoly és felelősségteljes feladat hárul a Képviselő-testületre.

A koncepció jövőképe, célrendszere

A város gazdasági, társadalmi fejlődésének az alapja:

- Műszaki infrastruktúra-fejlesztés
- Ipari- és vállalkozásfejlesztés
- Mezőgazdaság (feldolgozóipar) és élelmiszeripar fejlesztése
- Idegenforgalom, üdülés, turizmus fejlesztése
- Kereskedelem fejlesztése

A városfejlesztés közép- és hosszú távú feladatai:

- Stabil működési tevékenység, bevétel növelése
- Infrastrukturális fejlesztés
- Munkahelyteremtés (nagyüzemek, kis- és középvállalkozások fejlődését elősegíteni, stabilitásukat erősíteni, csökkent munkaképességűek foglalkoztatásának bővítése)
- A város népességmegtartó képességének fejlesztése
- Kistérségi funkció megerősítése, régióközponti szerepkör

- Intézményhálózat kiépítése
- Letelepítés segítése (telkek, bérlakások)
- Környezeti struktúra megteremtése
- Városmagterület rehabilitációja
- Értékvédelem (épített és természetes környezet védelme), és ezek tudatosítása
- A város belterületének rendezése
- Városrendezési elképzelések ösztönzése (védett épületek felújítása, városszépítés...)

	2019. ÉVI MÉRLEG ADATAI (E. Ft)	FORGALOMKÉPES VAGYON	KORLÁTOZOTTAN FORGALOMKÉPES VAGYON	FORGALOMKÉPTelen VAGYON
IMMATERIÁLIS JAVAK	24 301	24 301	—	—
INGATLANOK	8 385 217	2 851 998	2 150 293	3 382 926
GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, JÁRMŰVEK	293 249	293 249	—	—
VAGYONKEZELÉSBE ÁTADOTT VAGYON	100 342	—	100 342	—

A város gazdasági helyzete, fejlesztési források, adópolitika

Szerencs Város Önkormányzata a következő vagyoni elemekre számíthat a következő évi gazdálkodása során.

2020. évi tervezéskor és a későbbiekben Önkormányzatunk négy nagy bevételi forrásra támaszkodhat. A helyi adók, amely a legnagyobb összeget képviseli gazdaságunkban, az állami támogatás (amely stagnáló tendenciát mutat, az előző évek tapasztalatai alapján). Az önkormányzat saját bevétele, és a pályázatokon elnyert támogatások.

Sajnos az előző években nem hogy megtakarításokról beszélhetnénk, hanem a város 100%-os tulajdonában lévő két cég, a Városüzemeltető Nonprofit Kft. és a Városgazda Nonprofit Kft. kintlévőségeit figyelembe véve közel 500.000.000 forintos hiány mutatkozott a költségvetésben.

Egyik fő célkitűzésünk a tartozások csökkentése. Célunk a ciklus végére, hogy ez a jelentős tartozás eltűnjön. Ne kelljen minden éven hiányt tervezni, ingatlan eladását, földeladást, többletbevétel stb. formájában. A ciklus végén legyen a költségvetésben olyan jelentős összeg, amit fejlesztésre lehet fordítani.

A helyi adón belül jelentős szerepet képvisel az iparüzési adó bevételeinek közel felét ez az adónem adja. Jelentős utánajárással évről évre sikerül növelni ezen adónemen belül a bevételeinket. Az építményadó kiszámítható bevétel, körülbelül negyede az iparüzési adónak. Övezetek alapján

alapítjuk meg a mértékét. Az idegenforgalmi adó minden egyes beszedett adóforint után, állami támogatás jár. A gépjármű adó 40%-a marad az önkormányzatnál.

Egy főre jutó adóerő képesség településünkön: 32 591Ft/fő.

Az alábbi táblázat mutatja be 4 évnyi helyi adóbevételeket: A 2020. évi adóbevételeket jelentősen befolyásolja a Covid-19 járványhoz kapcsolódó központi költségvetésbe történő befizetések, illetve adóbefizetési könnyítések.

ADÓNEMEK	IPARÚZÉSI ADÓ	ÉPÍTMÉNY ADÓ	GÉPJÁRMŰ ADÓ	IDEGENFORGALMI ADÓ	ÖSSZESEN (adatok eFt-ban)
2018. évi	433 427	127 704	30 959	4 278	596 368
2019. évi	467 363	131 974	31 052	2 640	633 029
2020. évi terv	430 000	130 000	32 000	3 000	595 000
2021. évi terv	490 000	160 000	32 000	3 000	685 000

Az állami támogatások átalakultak feladat finanszírozássá évente 1 136 000 eFt körüli összeggel számolhatunk, az beszámítás után 1 036 000 eFt, az egyéb működési célú támogatás 946 173 eFt.

Új elvonási forma a szolidaritási hozzájárulás, melyek a magas iparúzési-adóerő képesség után írnak elő.

Ez az elvonás mindösszesen 81 180 eFt-ot jelent.

A közeljövőben az iparúzési a módosítása várható, ezért óvatosan kell tervezni vele. A 2020-as Covid-19 járvány összességében várhatóan 118 180 eFt elvonást jelent!

Az önkormányzat saját bevételei a térítési díjakból, bérleti díjakból, az intézmények bevételeiből és áfa bevételekből áll. Ebből évente 495 682 eFt-ra számíthat az önkormányzat.

A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése érdekében:

- az önkormányzati vagyon gyarapítása
- ingatlanok energiahatékony működtetése
- az ingatlanok használatának, kihasználtságának maximalizálása
- a bérleti díjak maradéktalan beszedése
- a kivethető adók optimalizálása (teherbíró képesség maximalizálása, egyenletes eloszlásának vizsgálata)
- a kivetett adók maximális beszedését, hátralékok csökkentése
- új feladatok indításánál figyelembe kell venni, hogy lehet-e rá támogatást igényelni
- a feladatot úgy kell szervezni, hogy lehessen rá támogatást igényelni

- keresni és növelni kell, hogy az önkormányzat milyen bevételnövelő tevékenységet tud még folytatni
- a városban dolgozó cégeket figyelni, nyilvántartani kell és az iparűzési adó hányadot kérni kell
- folyamatosan figyelni kell a pályázatokat, a kedvezőket meg kell pályázni
- meglévő szerződéseket évente felül kell vizsgálni és indexálni

1. A gazdaságfejlesztési célok, célkitűzések

1.1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás

- a képviselő-testület gazdasági programjának továbbra is fontos célja a munkahelyek megtartása és megteremtése
- a rossz, kedvezőtlen területen lévő földterületektől meg kell szabadulni, viszont jó helyen lévőek számát az anyagi lehetőségekhez mérten növelni kell
- kiemelt figyelmet érdemel ezen a téren a volt cukorgyár területén lévő ipari park
- továbbra is cél a munkanélküliek munkába vezetése
- a város számára fontos a szakmai utánpótlásának biztosítása, elsősorban az élelmiszergyártás területén
- felszínen kell tartani a város, a Nestlé, a Bonbon és a Halász Kft. együttműködését az utánpótlás nevelésében
- élni kell az átképzések lehetőségével
- továbbra is részt kívánunk venni és sikeresen megvalósítjuk a Közmunka Programot
- élni kell a diákmunka adta lehetőségekkel
- segítenünk kell a munkaerő igények és a munkakeresők egymásra találását
- a munkáltatók toborzási kezdeményezéseit (Honvédség, Rendőrség, Büntetésvégrehajtás stb.) a szükséges helyiségek térítésmentes adásával segítjük
- önkormányzati tulajdonú helyiségek bérbeadásával támogatjuk az új munkahelyek létrejöttét
- továbbra is figyelmet fordítunk a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására
- a helyi vállalkozásoknak kapcsolat kialakítása érdekében:

1. indokolt a helyi vállalkozások működésének, céljainak, eredményeinek figyelése és a lehetőségekhez mérten a támogatása
2. évente meg kell tartani a lehetőségek szerint az év legelején a vállalkozói fogadást
3. folyamatossá kell tenni a vállalkozói klubbot
4. segíteni kell a vállalkozások pályázatait
5. el kell érni, hogy a vállalkozások a ciklus alatt legalább 1 fővel bővítsék a személyi állományt

1.2. Iparfejlesztés

- A foglalkoztatás, az adóbevétel növelése, az ipartörténeti hagyományok és a megyei fejlesztési terv adta lehetőség is indokolta, hogy ezen a téren érjünk el komoly eredményeket
- ezen keresztül lehet a város népességmegtartó képességét fokozni
- ennek érdekében létkérdés, hogy legyen mozgásterünk, amelyet a forrásaink és eszközeink biztosítanak
- a város négy területen rendelkezik ipari park területtel. Mind a négy esetében törekedni kell a fejlesztésekre. Ez a négy terület a volt Cukorgyár területe, a Keleti Iparterület, a Déli Iparterület és Ond.
- a megyei fejlesztési tervbe bekerült az úgynevezett déli elkerülő út, amely a déli ipari park infrastruktúráját fejlődésévé teszi lehetővé

- az ipari park tevékenység ideletelepítésénél figyelembe kell venni, hogy a területen vagy a város szívében vagy a városhoz közel helyezkednek el. Ezen működések nem terhelheti az itt lakók tűrőképességét.

1.3. Idegenforgalom, turizmus, gyógyturizmus, sportturizmus

- az ipari tevékenységgel egyeztetve kell fejleszteni
- 30 éve úgy emlegetik, mint Tokaj-Hegyalja kitörési pontja
- annak, hogy a világörökség védőzónája vagyunk, csak a hátrányát kellett elszenvednünk. A magterületeknek ahová a fejlesztési források zöme megy nem vagyunk része, ugyanakkor szinte minden törvényi megkötés hátrányával szembe kell néznünk
- mindezek ellenére indokolt, hogy találjuk meg azokat a csak Szerencsre jellemző egyediséget, ami bővítheti a Tokaji-borvidék, Zemplén turisztikai spalettáját
- a településünk rendelkezik megfelelő természeti és épített turisztikai adottságoknak, ezért növelni kell a vendéglátóhelyek, szálláshelyek kínálatát
- célunk, hogy több turista, hosszabb ideig maradjon városunkban. Élni kell a Szerencs Tokaj-Hegyalja adta lehetőséggel, Meg kell állítani itt a „kapuban” az itt átutazókat
- hasonlóképpen mint ahogy azt tettük 2019 decemberében a Guinness-rekordot felállító „Mikulás napi rénszarvasok” című lámpa-show kapcsán
- a városban található XVI. századi szerencsi Rákóczi-vár fontos turisztikai vonzerő
- szükséges a vár és várkert funkcionális bővítése. Ezt elsősorban az interaktív szolgáltatások bővítésén keresztül elérni.
- az aktív turizmus fellendítése érdekében fontos feladat a kerékpárút hálózat fejlesztése
- a turizmusban kitöltött célok elérése érdekében növelni kell a városmarketing tevékenységet. Mindezt úgy kell csinálni, hogy figyelembe vesszük a szerencsi és ondi emberek igényeit

1.4. Önkormányzati támogatások, saját bevételek

- az állami támogatás stagnáló tendenciát mutat az előző évek tapasztalatai alapján
- meg kell vizsgálni, hogy vannak-e ebben tartalékok
- hasonló módon meg kell vizsgálni és növelni kell a saját bevételeinket
- az állami támogatások átalakultak feladat finanszírozássá ez az összeg , évente 1 136 000 eFt az beszámítás után 1 036 000 eFt, az egyéb működési célú támogatás 946 173 eFt. A jövőben az elvonások fognak növekedni valószínű, mint ahogy azt a Covid-19 járvány védekezési költségeinek hozzájárulásánál láttuk. Ezzel a trenddel számolni kell.
- az önkormányzat saját bevételei a térítési díjából, bérleti díjakból, az intézmények bevételeiből, az értékesített vagyontárgyak, már nem használatos épületek, a város tulajdonában lévő földterületek értékesítéséből áll
- folyamatosan keresni kell a bevételszedő lehetőségeket, a meglévőket pedig növelni

1.5. Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodás alapvető célja az önkormányzati vagyon növelése. Ez nem azt jelenti, hogy ésszerű célok érdekében ne lehetne vagyonértékesítést eszközölni.

Elsősorban a nem működő vagyon mobilitása és fejlesztési források növelése érdekében kerülhet sor bármilyen vagyon értékesítésére.

Az önkormányzati tulajdonú termőföldek hasznosítása bérbeadással történik.

A munkaképes korú lakosság foglalkoztatása érdekében vállalkozások indításához, bővítéséhez, a (köz)foglalkoztatások növeléséhez, az önkormányzati tulajdonú ingatlant – amennyiben van megfelelő- bérbe kell adni.

A pályázatok megvalósítására különös figyelmet kell fordítani, hiszen ebben az önkormányzati ciklusban a pályázatokon keresztül fontos vagyongyarapodás növekedés következik be.

1.6. Összegzés

A gazdasági program akkor lesz eredményes, ha a lehető legtöbb célkitűzés megvalósuljon belőle.

A város fejlődési pályára állítása, növekedésének biztosítása, vonzerejének forrása sok rajtunk kívülálló tényezőtől függ, amerre a képviselő-testületnek és a polgármesternek nincs eszköze.

Amire viszont van, abban mindent elkövetünk, hogy megtaláljuk a legkedvezőbb megoldást.

A gazdasági és pénzügyi folyamatok jobbra fordulását a város lakosságának, vállalkozásainak, civil és egyéb szervezeteivel együtt gondolkoznak és tevékenykednek, egymás munkáját segítve kell közösen dolgozni.

Így érhető el Szerencs és Ond hosszútávú fejlődése valamint az, hogy nem üres lózung, hanem minden szerencsi és ondi lakos szívügye, belső motivációja, és a településükért tenni akaró lokálpatrióták közössége lesz a „Szeretlek Szerencs” gondolat.

Településfejlesztési terv

Bevezető

Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 116. §-a rögzíti, hogy a képviselő-testület hosszútávú fejlesztési elképzeléseit, gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítésért a helyi önkormányzat a felelős.

A jogszabály nem határozza meg sem a gazdasági program, sem a városfejlesztési elképzelések pontos tartalmát. A településfejlesztés, a kapcsolódó területek fejlesztése, az építészeti értékek, a természeti környezet, a telekalakítás, az infrastruktúra, az energiagazdálkodás, a környezetvédelem, köztemető, a közbiztonság, településtisztaság, hulladékgazdálkodás, lakásgazdálkodás, a szociálpolitika, a humán közszolgáltatások, az oktatás, a művelődés, a sport, a nemzetközi kapcsolatok, a kistérségi együttműködés, a településen belüli együttműködés mind olyan terület, amely állandó befolyással van a település fejlődésére.

A településfejlesztés forrásainak biztosítása külön nehézséget okoz, hogy az önkormányzat saját forrásai átfogó, nagy fejlesztések megvalósítását nem teszik lehetővé. Az uniós és hazai fejlesztési lehetőségek pedig nem minden esetben esnek egybe városunk fejlesztési elképzeléseivel.

A városfejlesztés terén egyszerre szeretnénk európaiak és magyarok lenni. Az új költségvetés, amely 2021-2027 között határozza meg a lehetőségeket. Ez az ígéretek szerint a jövő generációi számára is hasznot fog hozni. Vagyis Európa megmutatja a polgárai számára, milyen valódi és kézzel fogható előnyei vannak azoknak, ha valaki európai.

A városfejlesztésnek figyelembe kell venni az állam Országos Fejlesztési Területfejlesztési Koncepcióját (OFTK), amely 2030-ig szóló átfogó fejlesztési irányokat szab meg.

Az OFTK négy hosszútávú célja:

- értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés
- népesedési fordulat, egészséges és megbízó társadalom
- természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
- térségi potenciálokra alapozott fenntartható kistérséget

A városfejlesztési koncepció kialakításánál figyelembe vesszük a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei területfejlesztési koncepciókat. Beépítjük a megyei fejlesztési koncepció átfogó céljait Szerencs város fejlesztési koncepciójába. Úgymint a foglalkoztatás bővítésénél, a gazdaság teljesítőképességének javítását, a társadalom alkalmazkodó képességének javításával, a térségi együttműködés ösztönzésével, a kormány és természeti erőforrások hatékonyabb, fenntartható hasznosítását.

Városunk hosszútávú fejlesztéseinek legfontosabb célkitűzéseit is figyelembe vesszük a város fejlesztésénél.

- humán erőforrás, ezáltal a népesség megtartását
- a pénzügyi források fejlesztését
- az egészséges környezet megvalósítását
- infrastrukturális fejlesztés
- kistérségi funkció megerősítése
- intézményhálózat fejlesztése
- letelepedés segítése
- városközpont rehabilitációja

- értékvédelem az épített és természetes környezet védelme
- a város belterületének rendezése
- városrendezési elképzelések ösztönzése

Figyelembe vesszük a város fenntarthatósági programját

- az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése
- az épületek, létesítmények, berendezések energetikai korszerűsítése
- az energiafelhasználás csökkentése
- megújuló energia növelése
- zöldfelület növelése
- környezettudatosság előmozdítása

Figyelembe vesszük a helyi esélyegyenlőségi programot és érvényesítjük:

- az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség biztosítását
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét
- a diszkrimináció mentességét
- a szegregáció mentességét
- a foglalkoztatást, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén feltárt problémák komplex kezelését

Építészeti arculat, építészeti értékek

Szerencs településképeinek meghatározó elemei a városrészek, melyek jellegüknél fogva különböző méretűek.

Szerencs város Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szerencsi járásának székhelye, Miskolctól 30 kilométerre. A Zempléni-hegység déli lábánál, a Taktaköz, a Harangod, a Tokaj-hegylajai borvidék, az Alföldi és a Szerencsi-dombvidék találkozásánál lévő kisváros a 37-es főút mentén. A Hatvan-Miskolc-Szerencs -Sátoraljaújhely vasútállomás mentén. A település világörökségi helyszínen található.

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 86,6%-a magyarnak, 2,4%-a cigánynak, 1,5%-a németnek, 0,2 %-a romának, 0,2 %-a szlováknak mondta magát, 13,5 % nem nyilatkozott.

A vallási megosztás a következő volt: római katolikus 40,7%, református 19,9%, görögkatolikus 5,1%, evangélikus 0,2%, felekezeten kívüli 7,1%.

2. Célok

Átfogó cél: Elvándorlás csökkentése

A stratégia megalkotásának legfontosabb alappillére a település népességmegtartó erejének növelése, melyet az alábbi célrendszeren keresztül kíván elérni az Önkormányzat.

Ezen specifikus és területi célok megvalósításának együttes hatására közép-és hosszútávon csökkenthető az elvándorlás a településről. Elsősorban a fiatal, aktív munkaképességű korosztály az a célcsoport, melyre leginkább hatást tud gyakorolni a település olyan beavatkozásokkal, intézkedésekkel, melyek hozzájárulnak egy élhető település megteremtéséhez.

2.1 stratégiai cél: Költséghatékony és magas minőségű közszolgáltatások biztosítása (specifikus cél)

Szerencs a járásközponti funkciójából adódóan közszolgáltatások elérésének tekintetében jól ellátott, azonban néhány területen infrastrukturális felújítások, valamint a szolgáltatások színvonalának növelése szükséges beavatkozást igényel.

Az Önkormányzat gazdálkodása szempontjából, valamint a lakosság közüzemi terheinek csökkentése érdekében is fontos tényező a közszolgáltatások üzemeltetési költségeinek csökkentése, valamint ezek költséghatékony üzemeltetése, fenntartása.

2.1.1 rész cél: Közszolgáltatások színvonalának emelése

Szerencs településen a Szerencsi Városüzemeltető Kft. látja el a közétkeztetést. A város napi szinten 1400 fő gyermek közétkeztetését látja el, ez a mennyiség meghaladja a konyhák terhelhetőségét, melyekben jelenleg nem megfelelő technológia áll rendelkezésre. Az új jogszabályi előírások miatt dietetikus étkeztetésre alkalmas konyhát kell kialakítani – mely anyagi és szervezési nehézségekbe ütközik. A közétkeztetés színvonalának növelése rövidtávon szükséges beavatkozást igényel, hogy a város eleget tudjon tenni a jogszabályi előírásoknak is. A Bolyai János Katolikus Általános Iskolában a közétkeztetést biztosító főzőkonyha és étkező része igényel felújítást. Meg kell vizsgálni annak a lehetőségét, hogy a konyhai kapacitás egy részét átadjuk a református egyháznak.

2.1.2 településen működő, idősek nappali intézményének kapacitáskihasználtsága 2012-ben 93,33%-os volt, mely a járási, megyei járásközponti és országos adatok tükrében is igen magas. Ennek tükrében kiemelt jelentőségű az időskorúak ellátási helyzetének javítása, mind infrastrukturális, mind az ellátás színvonalának növelése. A Rákóczi úti Gondozóház állapota jó, 2005-ben került kialakításra európai uniós támogatással, bővítése azonban indokolt.

Az Ond településrészen üzemelő idősek napközi otthona állapota közepes, felújítása indokolt. A megyei fenntartású bentlakásos idősek otthona mindkét épülete erősen leromlott állapotú, teljes körű felújítást igényel. Az energetikai pályázat ezen a téren jelentős javulást hozott, az intézményt 2020. 09. 01-től a TIREK működteti.

Az egészséges ivóvíz biztosításának szolgáltatása alapvető feladata az Önkormányzatnak, melyet az önkormányzat feladat- és hatásköreit az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény továbbá egyéb, a számára hatáskört megállapító jogszabályok alapján gyakorolja. Az elavult korszerűtlen ivóvízhálózat rendszer veszélyt jelent a lakosságra, melyre a vízvezetékek rekonstrukciója jelenthet megoldást. Ugyanakkor megvalósult a Szerencs térségi ivóvíz minőségjavító program is, melynek keretében Szerencs, Bekecs, Golop, Prügy, Taktakenéz rendszer ivóvízminőség javítása valósulhat meg. Továbbá elindult a KEHOP 2.2.2.-15-2019-00149 azonosító számú, Szerencs központú agglomeráció szennyvíz elvezetése és tisztítása c. projekt.

Szerencs település számára továbbra is komoly problémákat jelent a vízkár mind a belterületen, mind a külterületen. A probléma megoldására szükség van Szerencs és Takta árvízvédelmi fejlesztésére, valamint a csapadékvíz által okozott problémák megoldására a Fecskés és Ond településrészekben. A csapadékvíz elvezetése 3 projekt keretében 2020-ban elkezdődött.

2.1.2 rész cél: Üzemeltetési költségek csökkentése

2.1.3 csapadék- és szennyvízkezelési rendszer üzemeltetési költségének csökkentése és hatékonyságának növelése fontos célkitűzés az Önkormányzat számára. Jelenleg a csapadék és szennyvíz rendszer egyes szakaszokon nincs szétválasztva, elsőként ezt a problémát szükséges megoldani a hatékony működés érdekében.

A korszerűtlen közvilágítási rendszer megterheli a város költségvetését, ennek érdekében a közvilágítás korszerűsítése szükséges.

A közintézmények magas üzemeltetési költségei súlyos terhet rónak az Önkormányzat számára, ezért a költségek csökkentése érdekében felújítási és energiahatékonysági beavatkozások szükségesek. A Szerencsi Szakképző Intézet mindkét épülete megújult.

Az üzemeltetési költségek csökkentése érdekében energetikai valósult meg az önkormányzati épületekben, melynek keretében az épületek hőszigetelése, épületgépészeti rendszerek korszerűsítése, hőszivattyús, napelemes és napkollektoros rendszerek kiépítése megvalósult 2018-19-ben.

Az Önkormányzat rövid távú tervei között szerepel, hogy javítani kell a zöld- és egyéb hulladékok kezelését, ennek érdekében meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a város közterületeinek és zöldfelületeinek karbantartása, kezelése, továbbá az illegális hulladéklerakók felszámolása során keletkező anyagok minél kisebb részét kelljen hulladéklerakóra szállítani, továbbá a lerakóra történő szállítást minél hatékonyabban lehessen elvégezni. Hosszú távú cél egy komposztáló telep kiépítése a településen, amely hasznosítaná a keletkező zöldhulladékon túl a szennyvíztelepen keletkező, és jelenleg lerakóra elszállításra kerülő szennyvíziszapot is. Szerencsen jelenleg nincs biomassza alapú energiatermelés annak ellenére, hogy jelentős erdészeti és mezőgazdasági alapanyag potenciál van a térségben. Kisléptékű biomassza alapú energiatermelő egységek építése megoldást jelenthet a település számára. Jelenleg is több működő, illetve nem hasznosított geotermikus kút található a településen. A geotermikus energia hasznosításának reális esélyei lehetnek a jövőbeli fejlesztési irányok meghatározásakor azzal együtt, hogy az eddig ismert kutak hőmérséklete nem túl magas.

3 táblázat: Költséghatékony és magas minőségű közszolgáltatások biztosításához kapcsolódó releváns eredmény- és hatásindikátorok

Indikátor megnevezése	Indikátor mértékegysége	Módszertan és adatforrás	A beszámolás gyakorisága	Bázisérték (2013)	Célerérték (2023)
Primer energia felhasználás	GJ	TOP indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra.	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra. (csökkenés)
Elégedettség a fejlesztéssel érintett települési közszolgáltatások minőségével	pontérték (1-10)	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés	évente	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés alapján később kerül meghatározásra.	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés alapján később kerül meghatározásra.
Fejlesztések eredményeként megújuló energiaforrást alkalmazó intézmények számának változása	%	Kedvezményezett kiemutatás alapján	évente	0	növekedés

Forrás: saját szerkesztés

4 táblázat: Költséghatékony és magas minőségű közszolgáltatások biztosításához kapcsolódó EU-s tematikus célok

Kapcsolódó EU-s tematikus célok	
Sorszám	Cél
4.	Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban
5.	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése
6.	Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése
11.	Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása

Forrás: saját szerkesztés

2.2 stratégiai cél: Munkahelyek és közszolgáltatások elérésének javítása (specifikus cél)

Bár a településen – járásközponti funkciójából adódóan – a közszolgáltatások széles köre, jó minőségben rendelkezésre áll, ezek fizikai elérése több esetben akadályba ütközik. Ennek oka egyrészt egyes közterületek és közintézmények (fizikai és infokommunikációs) akadálymentesítésének hiánya, másrészt a belterületi úthálózat rossz minősége és hiányos kiépítettsége.

Ezen specifikus cél a közszolgáltatások akadálymentesítésén és az úthálózati fejlesztéseken keresztül közvetve egyéb specifikus, ill. a területi cél elérését is szolgálja.

2.2.1 rész cél: Akadálymentesítés

A munkahelyek és közszolgáltatások akadálymentesítésének célcsoportját képezik a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek, és közvetve – a szebb lakókörnyezet kialakításával – a település valamennyi lakója. Az esélyegyenlőség biztosítása hangsúlyos horizontális szempont, így a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségeinek, az akadálymentes környezet arányának közel 100%-ra történő növelése kiemelt cél.

Az épületek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése tekintetében fontos, hogy az nem csupán a közszolgáltatást igénybe vevők tekintetében valósuljon meg, de lehetőség szerint biztosítsa az akadálymentes munkavégzés feltételit is.

Az akadálymentesítés ki kell hogy terjedjen a közszolgáltatást nyújtó épületeken túl az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek területére is. A közterületeken való akadálymentesítés keretében megfelelő számban biztosítandók a mozgáskorlátozott parkolók, szükséges a szintkülönbségek rámpával történő áthidalása (gyalogos átkelőhelyeknél döntött szegélyszáv stb.). Fontos, hogy az akadálymentesítés ne csupán az egyéb jellegű fejlesztések járulékos hozadéka legyen, hanem akár mint külön, célzott, fő beruházási elem is jelenjen meg.

2.2.2 rész cél: Úthálózat fejlesztés

A belterületi úthálózat fejlesztésének célja részben összefügg a belvárost terhelő átmenő forgalom lehetséges csökkentésének kérdéskörével. A főutca környéki jelenleg igen rossz állapotban lévő belvárosi utak felújítása indokolt. Ezzel, illetve forgalomtechnikai átszervezéssel, forgalomcsillapított szakaszok beiktatásával a Rákóczi út forgalmának egy része leterelhető lenne a mellékutakra.

Az úthálózat fejlesztés hozadékeként érdemes megemlíteni a fizikai megközelíthetőség javulása melletti olyan egyéb tényezőket is, mint a közlekedésbiztonság javítása, valamint a városképhez való pozitív hozzájárulás. Míg előbbi a település teljes területén jelentkező

pozitív hatásként értelmezhető, utóbbi tényező különösen fontos a Szerencséhez hasonló településeken, melyek jelentős építészeti értékekkel bíró belvárosi területekkel rendelkeznek.

A belterületi úthálózat egyik külön szegmensét képezik a kerékpárutak. A településen kialakított kerékpárutak közötti kapcsolatrendszer hiányos, egyes városrészek kerékpáros megközelítése nem lehetséges, a meglévő kerékpárutak egyes szakaszai burkolati minőségjavítást igényelnek. A belterületi kerékpárutak fejlesztésének – a lentebb ismertetett, turisztikai szempontú hozadékan túl – fontos a munkaerő mobilitását biztosító szerepe is, különösen a Keleti Ipari Park megközelítése tekintetében. 2020-ban ennek a kerékpárútnak a megvalósítása elkezdődött.

2.2.3 táblázat: Munkahelyek és közszolgáltatások elérésének javításához kapcsolódó releváns eredmény- és hatásindikátorok

Indikátor megnevezése	Indikátor mértékegysége	Módszertan és adattörzs	A beszámlás gyakorisága	Bázisérték (2013)	Célerték (2023)
Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest	db	TOP indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra.	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra. (növekedés)
Elégedettség a fejlesztéssel érintett települési közszolgáltatások minőségével	pontérték (1-10)	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés	évente	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés alapján később kerül meghatározásra.	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés alapján később kerül meghatározásra.
Napi utazások estén fő közlekedési	%	TOP indikátor definíciós lap	évente	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra.	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra. (növekedés)
eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya		alján, kedvezményezett			

Forrás: saját szerkesztés

2.2.4 táblázat: Munkahelyek és közszolgáltatások elérésének javításához kapcsolódó EU-s tematikus célok

Kapcsolódó EU-s tematikus célok	
Sorszám	Cél
7.	A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban
8.	A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése
9.	A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem

Forrás: saját szerkesztés

2.3 stratégiai cél: A város turisztikai vonzerejének és rekreációs lehetőségeinek bővítése (specifikus cél)

A település rendelkezik megfelelő természeti és épített turisztikai adottságokkal, ennek ellenére a turisztikai vendégforgalom az elmúlt 10 évben jelentősen csökkent, valamint a vendéglátóhelyek, szálláshelyek kínálata is alulmarad a megyei járásközponti és az országos átlag értékeinél, kevesebb turista kevesebb ideig marad a városban, a térségben. A természeti környezet, a település körüli dombvidék, valamint a Zemplén-hegyvidék közelsége, az erdők, patakok kedvező lehetőségeket kínál a természet közeli turizmus számára. A település kulturális értékei a Rákóczi vár, az egyházi építmények, emlékművek, a szerencsi csokoládé hagyományai valamint a környező települések értékei kedvező lehetőséget nyújtanak az öko- és történelmi turizmus felé érdeklődők számára. Az ipar fejlesztése mellett, fontos gazdaságilag több lábbon állás. A turizmus fejlesztése jövedelmet teremt az ebből élő lakosságnak, valamint multiplikátor hatása révén a turizmust kiszolgáló ágazatokat fejleszti. A turisztikai adottságok kihasználása elősegíti a vendégforgalom, a városban töltött éjszakák számának növelését.

2.3.1. rész-cél: A kulturális értékek turisztikai hasznosításának elősegítése

A városban található XVI. századi Szerencsi Rákóczi vár fontos kulturális vonzerő, viszont lehetőségei nem kellően kiaknázottak, ezért szükséges a vár funkcionális fejlesztése. A vár környékén találhatóak a templomok, a szecessziós fürdő, a múzeum. Ezek épületei megfelelő állapotban vannak, de szükséges a funkcionális bővítés, az interaktív szolgáltatások kifejlesztése indokolt. A szerencsi csokoládé hírnevének felelevenítése, erre építő turisztikai szolgáltatások kedvező turisztikai feltételeket biztosíthatna Szerencs városának. Az ehhez kötődő hagyományok olyan értékekkel rendelkeznek, amelyek kellően vonzó, interaktív szolgáltatásokkal bemutatva, minden korosztály számára kulturális vonzerőt jelenthetnek.

2.3.2. rész-cél: Természeti környezet turisztikai lehetőségeinek kihasználása valamint rekreációs szolgáltatások fejlesztése

A város és környezete természeti értékekben gazdag. A táj rehabilitációja az Árpád hegy, Aranka tető, Szerencs patak, és a Takta menti vizes élőhelyek bevonásával történhetne meg (kerékpáros túraútvonal, tanösvény, kalandpark, tábor, kilátók kialakítása). Az aktív turizmus fellendítése miatt fontos lenne a kerékpárút hálózat fejlesztése, kerékpáros túraútvonalak kijelölése részben meglévő kerékpárutak felújításával, új szakaszok építésével.

A rekreációs szolgáltatások bővítésének érdekében szükség lenne szabadidős központ létrehozására, az iskolák sportra alkalmas épületeinek kapacitásának növelésére, sportra alkalmas terek kialakítására, mellyel bővíthető lenne a sport által nyújtott szolgáltatások köre.

2.3.3. rész-cél: Turizmushoz kapcsolódó szolgáltatásfejlesztés

Jelenleg Szerencsen nincs magasabb kategóriájú szálláshely, valamint a vendéglátási szolgáltatások bővítése is szükségszerű lenne. Egy megfelelő minőségű szállás és a hozzá kapcsolódó vendéglátó egység növelhetné a városba érkező, ott éjszakát eltöltő turisták számát.

Problémát okoz a turisztikai marketing tevékenység hiánya. Célszerű lenne egy városmarketinggel foglalkozó szervezet létrehozása, amely foglalkozna a városarculat, városmárka megfelelő menedzselésével. Olyan szervezet létrehozása szükséges, amely nem csak a turisták bevonására törekszik, de figyel az ott élő lakosság igényeire is. A Tokaj-Hegyalja településeinek együttműködésre jó példa a Zempléni Városok Szövetsége (Sárospatak, Sátoraljaújhely, Szerencs és Tokaj), ahol az alapítók fontosnak tartják a térség felemelkedését, melyet együtt szeretnének elérni. Fontos továbbá, hogy a környező

településekkel közösen alakítsák ki összetett program kínálatukat, ha a turisztikai programok összehangolt szervezése megtörténne, az segítené a turizmus fellendítését.

6. táblázat: A város turisztikai vonzerejének és rekreációs lehetőségeinek bővítéséhez kapcsolódó releváns eredmény- és hatásindikátorok

Indikátor megnevezése	Indikátor mértékegysége	Módszertan és adatforrás	A beszámolás gyakorisága	Bázisérték (2013)	Célertek (2023)
Intézmények száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest	db	TOP indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra.	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra. (növekedés)
Külföldi és belföldi turisták költése	millió Ft	TOP indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra.	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra. (növekedés)
Vendégéjszakák száma	db	KSH	évente	A 2013-as KSH adatok megjelenésekor, később kerül meghatározásra.	A 2013-as KSH adatok megjelenésekor, később kerül meghatározásra. (növekedés)
Egy lakosra jutó idegenforgalmi adó	1000 Ft	KSH	évente	A 2013-as KSH adatok megjelenésekor, később kerül meghatározásra.	3 %-os növekedés

Forrás: saját szerkesztés

7. táblázat: A város turisztikai vonzerejének és rekreációs lehetőségeinek bővítéséhez kapcsolódó EUs tematikus célok

Kapcsolódó EU-s tematikus célok	
Sorszám	Cél
6.	A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása
8.	A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése
11.	Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása

Forrás: saját szerkesztés

2.4. stratégiai cél: Munkahelyteremtés (specifikus cél)

A munkahelyek számának növelésével csökkenne a munkanélküliek száma, a lakosság számára magasabb életszínvonal válna elérhetővé, a felsőfokú végzettségű fiatalok a városban maradnának, és itt alapítanának családot, ezzel a város népességmegtartó ereje növekedne. A munkahelyek létrehozásának elengedhetetlen feltétele a gazdaság fejlesztése. Szerencs gazdaságában meghatározó szerepe van az iparnak és a mezőgazdaságnak egyaránt. A működő mikro-és kisvállalkozások nagy számban vannak jelen, de jellemzően tőkeszegények, így a jövőben mindenképpen szükséges a vállalkozások gazdasági stabilitásának megteremtése (az önkormányzat

támogatások formájában már segíti ezeket a vállalkozásokat). A kisvállalkozások mellett tovább kell erősíteni a közepes és nagyobb vállalkozásokat, hiszen jelenlétük nélkülözhetetlen a város életében, így a városban lévő tőkét meg kell tartani a gazdasági stabilitás érdekében. A munkahelyteremtés szempontjából az új vállalkozások bevonása is érdeke a városnak.

2.4.1. rész cél: A működő tőke bevonása

A helyi gazdaságfejlesztés fontos eleme az Önkormányzat vállalkozó barát gazdaságpolitikájának kialakítása. Tevékenységében fontos a szoros és rendszeres kommunikáció és együttműködés. A működő tőke bevonásához elengedhetetlen a befektetés ösztönző marketing kommunikáció, kedvező üzleti környezet megteremtése, ezek tudatosítása. Lényeges a meglévő kedvező befektetési környezet ismertségének javítása is. A marketing fontos eleme, hogy a fejlesztésre szánt területeket előkészítve és tervezetten, összehangolva ajánlja ki a fejlesztői piacon. Fontos a helyi kisvállalkozásokkal és a nagyvállalatokkal is a szoros kapcsolat, a stabil kapcsolat fenntartásához szükséges a vállalkozói igények felmérése, a folyamatos egyeztetések megléte. A város rendelkezik ipari parkkal, ahol az infrastruktúra adott, valamint vannak kijelölt ipari területei (a déli ipari terület kiépítettsége hiányos, melyet infrastrukturálisan fejleszteni kell) ahol nagyobb vállalkozások számára is területet tud biztosítani. Az önkormányzat elsősorban az uniós forrásokat tudja igénybe venni a befektetés ösztönzésre, a vállalkozások szintén az uniós támogatásokat és hiteleket vehetnek igénybe. A telephelyválasztásnál sok esetben számít a szakképzett munkaerő, a megfelelő minőségű infrastruktúra megléte. Az önkormányzat segítheti a betelepülni szándékozó vállalkozásokat az adminisztrációs munkálatokban is. A K+F tevékenység megerősítésére nagyobb hangsúlyt kell fektetni, valamint támogatni kell az innovációs tevékenységet is. A működő tőke bevonására veszélyt jelent a versenytársak közelsége, ezért olyan befektetés ösztönző programot kell kínálni, ami vonzó a gazdálkodó szervezetek, vállalkozások számára. Ha sikerül megnyerni őket, akkor a betelepült vállalkozások növelik a foglalkoztatottságot és csökkentik a munkanélküliséget.

2.4.2. rész cél: A háztáji gazdálkodás erősítése

A város életében jelentős súllyal jelenik meg a mezőgazdaság, de ez elmúlt években vezető szerepe alább hagyott. A meg lévő adottságokra építve a mezőgazdasági termékek feldolgozása az élelmiszeripar fellendítését is magával hozhatná. Ennek érdekében szükséges a mezőgazdasági feldolgozó szektor erősítése.

A mezőgazdasági termékek helyi értékesítési lehetőségeinek bővítése szükséges (pl. piactér fejlesztése), a kialakított területen a háztáji gazdálkodás keretében megtermelt terméket eladásra vihetnék. Az értékesítés pedig nem csak a szerencsi lakosság számára válhatna elérhetővé, hanem a járás többi települése is friss jó minőségű termékeket vásárolhatna meg. Ahhoz, hogy a mezőgazdaságra épülő feldolgozó ipar valamint a háztáji gazdálkodás megfelelően működjön, nélkülözhetetlen a szakképzett munkaerő. A fejlesztések eléréséhez indokolt a mezőgazdasági alapismeretek bővítése (melyre már vannak jól alkalmazott példák az általános iskolák által). Ezen a téren az önkormányzat együttműködése az oktatási intézményekkel elengedhetetlen, és nem csak az alapfokú oktatási intézményeknél, hanem a felnőtt képzésben is. A felnőttek képzésénél elengedhetetlen a képesség és hajlandóság az állandó tanulásra, ezt erősíteni szükséges. Ösztönözni kell nem csak az önkormányzati és oktatási intézmény közötti kapcsolat meglétét, hanem a vállalkozói szférát is be kell vonni, az oktatásba. A gazdaság igényeihez kell igazítani a képzéseket.

2.4.3. rész cél: Barnamezős területek jövedelemtermelő funkcióval való megtöltése

A Városközpontban lévő volt Cukorgyár területe a 2008-as bezárást követően gazdaságilag kihasználatlan, barnamezős területté vált, melynek területe alacsony koncentrációjú veszélyes hulladékkal és egyéb szennyezéssel terhelt, a városkép tekintetében pedig vizuális konfliktusforrást jelent. A terület iparvágánnyal, és részben hasznosítható épületekkel rendelkezik. A volt kazánház, nagy cukorraktár, répamag raktár műemléki védettsége ezek hasznosítását nagyban megnehezíti, állapotuk erősen leromlott, néhány éven belül jelenős felújítást igényelnek, amely nagyságrendje alapján csak új jövedelemtermelő funkció egyidejű telepítésével realizálható. Az önkormányzat megfelelő befektetői szándék esetén az épületek és a hozzá tartozó 4,5 ha nagyságú iparterületbe sorolt telek használati- vagy tulajdonjogát a beruházónak átadja.

A barnamezős terület hasznosítása – annak belvárosban való elhelyezkedése miatt – kiemelt cél. Fontos, hogy a hasznosítás formájáról való döntésben mérlegelésre kerüljön a felmerülő környezetterhelés (zaj-, levegő) kérdésköre, tekintve, hogy a terület nem csupán a műemléki értékekkel bíró belvárossal, de lakóterületekkel is közvetlen kapcsolatban áll.

8. táblázat: A munkahelyteremtéshez kapcsolódó releváns eredmény- és hatásindikátorok

Indikátor megnevezése	Indikátor mértékegysége	Módszertan és adatforrás	A beszámolás gyakorisága	Bázisérték (2013)	Célérték (2023)
Nyilvántartott álláskeresők száma	fő	Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat	évente	548	5 %-os csökkenés
Vállalkozási aktivitás	db/lakosság	TOP indikátor definíciós lap alapján	évente	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra.	3 %-os növekedés
Kkv-k számának változása	%	KSH	évente	A KSH települési szintű adatszolgáltatása alapján később kerül meghatározásra.	5 %-os növekedés
Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték	1000 Ft	KSH	évente	A KSH települési szintű adatszolgáltatása alapján később kerül meghatározásra.	3 %-os növekedés

Forrás: saját szerkesztés

9. táblázat: A munkahelyteremtéshez kapcsolódó EU-s tematikus célok

Kapcsolódó EU-s tematikus célok	
Sorszám	Cél
3.	A kis- és középvállalkozások, a mezőgazdasági (az EMVA esetében), (az ETHA esetében) versenyképességének javítása
4.	Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban
8.	A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése
10.	Az oktatásba, a készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba történő beruházás

Forrás: saját szerkesztés

2.5 stratégiai cél: Vonzó belváros kialakítása (területi cél)

Szerencsén a városközpont a műemléki jelleg, történelmi hangulatú belváros értékes adottságával bír. Ez a turisztikai potenciál mellett a város lakói számára is vonzó életteret, attraktív környezetet jelent. Az utcaképek, a beépítés, az épületek közvetlen látványai örökségi szempontból jelentős értékeket képviselnek (értékes építészeti emlékek, összefüggően azonos karakterű, védelemre érdemes utcaképek). Ezen terület a település igazgatási, kereskedelmi, kulturális központja, ide koncentrálódnak a közösségi funkciókat ellátó intézmények, a kereskedelem és a szolgáltatás jelentős része. A belvárost terhelő nagy közúti forgalom, a nem megfelelő számú parkolóhely azonban jelentősen árnyalja a település belvárosának értékeit, továbbá a városközponti funkció sem teljes egy olyan közösségi tér nélkül, amely rendezett, vonzó helyszínt biztosít a városi programoknak, és értékes hozadékként erősíti az identitást.

2.5.1 rész-cél: A belvárosi forgalom tehermentesítése.

A városközponton (elsősorban a Rákóczi utca és Ondi utca városközponti szakaszán) áthaladó gépkocsiforgalom zajkibocsátása és porszennyezése a lakóépületek közelsége, valamint a védendő homlokzatok közelsége miatt zavaró. Ezen útszakasznak azonban nincsen igazán használható tehermentesítő út alternatívája, a védett településszerkezet miatt új utak nyitása pedig nem lehetséges.

A városközponti forgalom csökkentést így több, kisebb hatékonyságú eszközön keresztül lehetséges mérsékelni: a belterületi úthálózat fejlesztése hozzájárulhat a forgalom egy kisebb részének a Rákóczi útról való letereléséhez; a belvárost is érintő kerékpárút hálózat fejlesztés a környezetet nem terhelő kerékpáros forgalom élénkítését vonhatja magával (mely a helyi lakosság körében sok esetben alkalmas lehet a gépkocsi közlekedés helyettesítésére), a belvárosi parkolási rendszer átgondolása szintén szükséges beavatkozási elem.

2.6 rész-cél: Parkolási problémák megoldása

városközpontban jelenleg parkolási nehézségek jelentkeznek, az elégtelen számú – bár ingyenes – parkoló férőhely szám miatt. A központban a térítéses parkolási rendszer bevezetése bár kezdetben várhatóan erős társadalmi ellenállásba ütközne, a helyi lakosságot a gyalogos, és kerékpáros közlekedés irányába terelheti. Egyértelmű azonban, hogy ez nem jelent jelentős forgalom visszaszorítást, ezért fontos, hogy ezzel egyszerre bővítésre kerüljenek a belváros területén a parkolóhelyek, hozzájárulva a terület rendezettségéhez és a belvárosi funkciók, közszolgáltatások könnyebb fizikai elérhetőségéhez.

2.7 rész-cél: Városközponti funkció megerősítése

Szerencsén a településközponti funkciókat részben a Rákóczi utca tömöríti – itt található meg a közszolgáltatások túlnyomó többsége – azonban a városban főtér településszerkezetileg nem került kialakításra. A főtér (rendezvénytér) a településképp rendezettségét szolgálja, helyet ad a várost érintő közösségi programoknak, rekreációs lehetőséget biztosíthat, és identitáserősítő hatással bír. Kialakításánál nehézséget jelenthet, hogy a városszerkezet korlátozza a belvárosi forgalom átszervezésének lehetőségét.

10. táblázat: Vonzó belváros kialakításához kapcsolódó Releváns eredmény- és hatásindikátorok

Indikátor megnevezése	Indikátor mértékegysége	Módszertan és adatforrás	A beszámolás gyakorisága	Bázisérték (2013)	Célérték (2023)
Napi utazások estén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	%	TOP indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra.	TOP indikátor definíciós lap által meghatározott módszertan alapján később kerül meghatározásra. (növekedés)
Elégedettség a települési környezet minőségével	pontérték (1-10)	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés	évente	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés alapján később kerül meghatározásra	Önkormányzat által végzett kérdőíves felmérés alapján később kerül meghatározásra.
Támogatással érintett lakosok száma a rehabilitált településrészen	fő	Kedvezményezetti kimutatás alapján	évente	Kedvezményezetti kimutatás alapján később kerül meghatározásra.	Kedvezményezetti kimutatás alapján később kerül meghatározásra.

Forrás: saját szerkesztés

11. táblázat: Vonzó belváros kialakításához kapcsolódó EU-s tematikus célok

Kapcsolódó EU-s tematikus célok	
Sorszám	Cél
6.	A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
7.	A fenntartható közlekedés előmozdítása és kapacitáshiányok megszüntetése a főbb hálózati infrastruktúrákban

Forrás: saját szerkesztés

3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

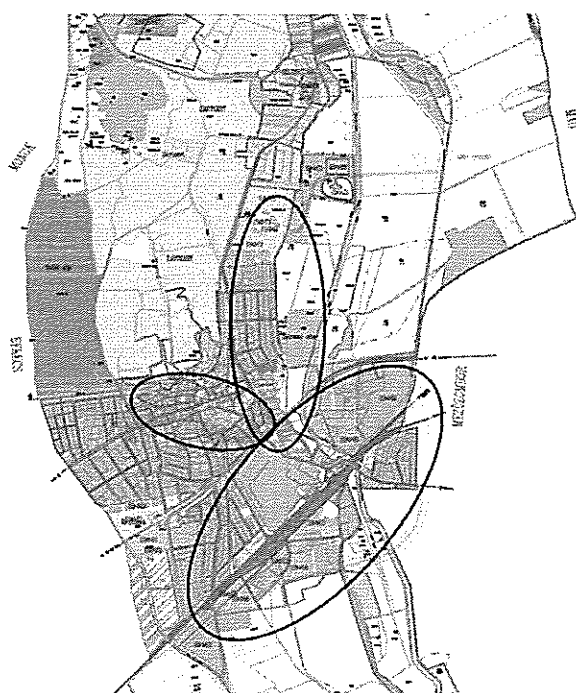
3.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

A településfejlesztési akcióterületek kijelölése során olyan belterületeket szükséges lehatárolni, melyek hasonló adottságokkal, problémákkal, fejlesztési igényekkel rendelkező területegységek, s mint ilyenek, alkalmasak arra, hogy hasonló (típusú), egymást erősítő hatással bíró fejlesztéseknek adjanak helyt. Amint a Szerencs városközpont rehabilitáció Akcióterületi Terv (2007-2013) is rámutat, a városrészek lehatárolását nem lehet a település rendezési tervétől függetlenül kezelni, hiszen a fejlesztési lehetőségeket alapvetően meghatározzák a szerkezeti tervben rögzített terület felhasználási egységek, valamint a szabályozási tervben szereplő övezeti besorolások, és a helyi építési szabályzatban az egyes övezetekre vonatkozó előírások. Az ITS tervezése során megállapítást nyert, hogy az ezen, hivatkozott akcióterületi tervben szereplő, már ismert területi lehatárolás

használatától való eltérés nem indokolt, tekintve, hogy ez a lehatárolási rendszer megfelelően illeszkedik jelen dokumentumban foglalt fejlesztési célok, elképzelések hálózatához is.

A lehatárolt fejlesztési területek a megalapozó vizsgálatban többször is hivatkozásra kerültek (pl. 1.7.2.; 3.2., 3.3.1., utóbbiban szerepeltek a városrészt jellemző problémák és fejlesztési célok), azonban míg ott, mint városrészek jelennek meg, ezen fejezetben már mint integrált fejlesztéseknek helyt adó akcióterületek kerülnek kezelésre. (Az akcióterületek sorszámozása mindemellett a városrészek korábban hivatkozott sorszámrendszerét követi, a két besorolási rendszer egymással való összevethetőségének biztosítására.)

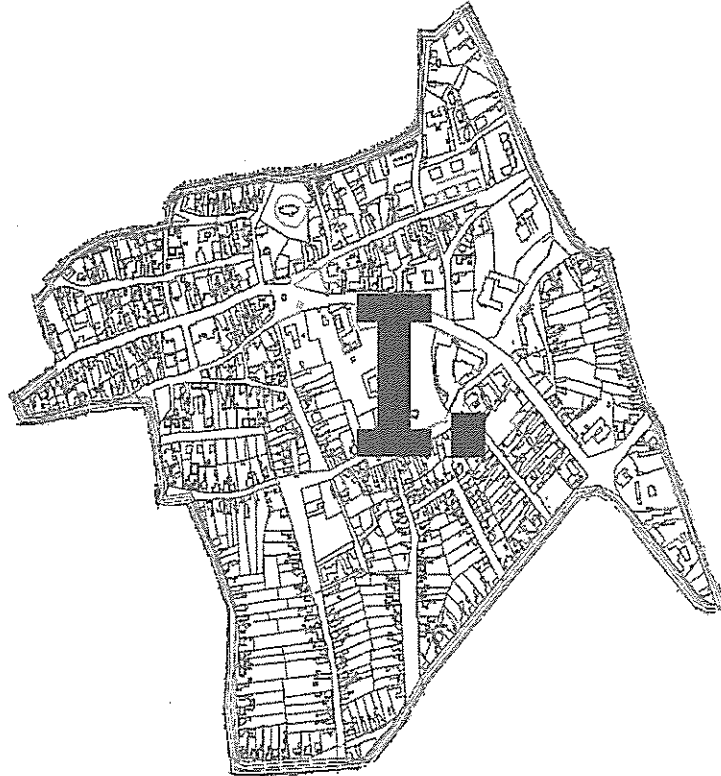
A területi lehatárolástól eltérően két városrészt – a nyugati városrészt és Ond településrészt – jelen fejezet nem kezel akcióterületként. Ennek oka abban áll, hogy az akcióterületi kijelölés több, ugyanarra a területre vonatkozó, egymással szinergiában lévő beavatkozási eszközt feltételez, ezzel szemben ezen két városrészt nem (nyugati), vagy csak egyetlen (Ond) beavatkozási eszköz érinti. Ennek okán ezen területek nem szerepelnek az akcióterületi lehatárolásban, azonban megjegyzendő, hogy jelen dokumentum 2.4. pontjában szereplő, a település egészét érintő beavatkozási elemek ezen a városrészekre is kiterjedhetnek.

1. ábra: Egyes akcióterületek egymáshoz viszonyított elhelyezkedése (Forrás: saját szerkesztés)

I. – Városközponti akcióterület

2. ábra: Szerencs, városközponti akcióterület

Forrás: saját szerkesztés

Lehatárolás: Gyár út (a 37.sz. fkl út belterületi szakasza) és a Nagyvárad (prügyi) út kereszteződésétől indulva: Gyár út Gyár út-Rákóczi út körforgalom Rákóczi út alsó szakasza a Magyar utcáig Magyar utca Ondi út a Hegy utcáig Hegy utca Árpád utca Hunyadi utca Kórház köz Rákóczi út a Csalogány útig Darvas utca Erzsébet tér Molnár István utca Takta utca Kassa utca Gyár út - Nagyvárad út kereszteződése.

III. – Északi akcióterület

3. ábra: Szerencs, északi akcióterület

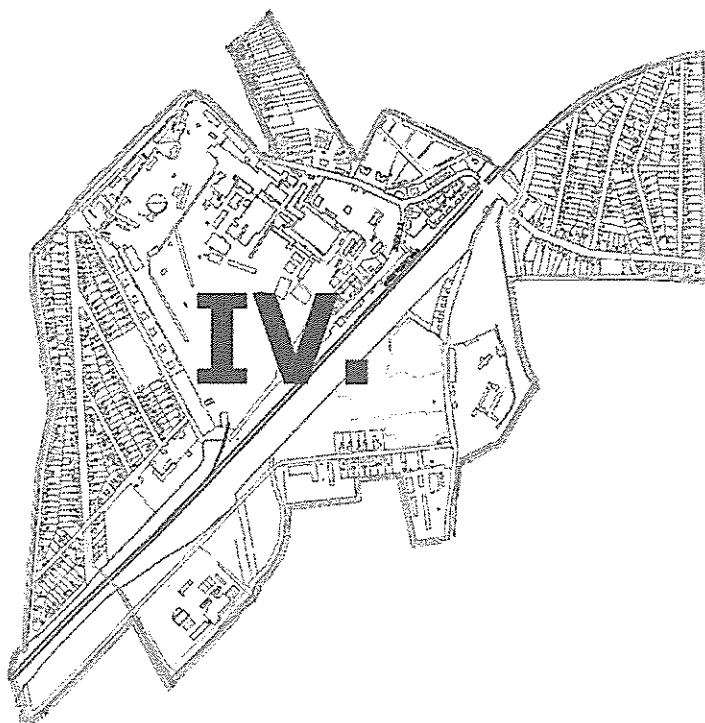

Forrás: saját szerkesztés

Lehatárolás: A Nyár út – Magyar utca kereszteződésétől indulva a Rákóczi út – Csalogány út kereszteződéséig határos a városközponttal: Nyár út – Magyar utca kereszteződése Magyar utca

Ondi út a Hegy utcáig Hegy utca Árpád utca Hunyadi utca Kórház köz Rákóczi út a Késmárk út kereszteződéséig – innen a Bakó utcáig határos a nyugati várossrészsel – Késmárk utca Bakó József utca Felső pincesor Árpádhegy utca Fenyves utca Ondi út Ond településrészig Ond Hunyadi utca tervezett keleti belterületi határ Petrikovits utca Szerencs patak 37.sz. fkl. Nyár út – Magyar utca kereszteződése.

4. ábra: Szerencs, déli akcióterület

Lehatárolás: A Gyár út – Nagyvárad út kereszteződésétől a Nyár út – Magyar utca kereszteződéséig határos a városközponttal: Gyár út Gyár út - Rákóczi út körforgalom Rákóczi út alsó szakasza a Magyar utcáig Magyar utca – Gyár út kereszteződése 37.fkl. a Szerencs patakig (az északi és a déli városrész közös határa) Szerencs patak a vasúti hídig vasúti töltés a keleti belterületi határig József Attila utca Dobó Katica utca a Malom tanya mentén haladó belterületi határ Malomtanya út a prűgyi útig prűgyi út a vasúti átjáróig - innen a déli városrész határos a nyugati városrészrel – Pozsonyi út Nagyvárad út Gyár út - Nagyvárad út kereszteződése.

3.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

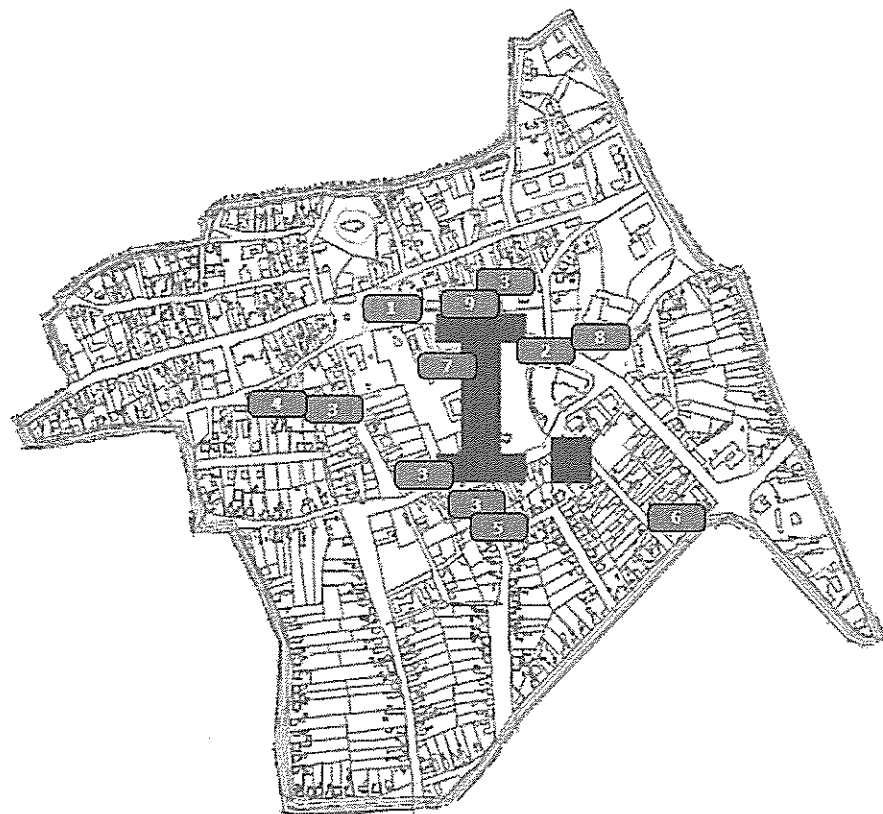
12. táblázat: I. Városközponti akcióterület:

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Projektgazd a neve	Fejlesztés rövid leírása	Tervezett megvalósítás éve	Igényel-e a rendezési terv módosítását
1.	Leállósávok, parkolók kialakítása	Szerencs Város Önkormányzata	Az akcióterületen belül (fizetős) parkolóhelyek kialakítása, a belváros csúcsidőben jelentkező parkolási kapacitásproblémáinak megoldására, mely közvetve a belvárosi kereskedelmi és szolgáltatási célú egységek fellendülését is szolgálja.	2019-2024	Nem
2.	Kereskedelmi, szolgáltató rendeltetési egységek kialakítása, valamint meglévő kereskedelmi, szolgáltatási célú épületek felújítása	Vállalkozói szféra	A városközpontban a felújított épületek, a vonzó környezet élhetőbb belvárost teremt, erősíti a vásárlói bizalmat, növeli a forgalmat, így a jövedelemtermelő képességet, ugyanakkor az elérhető magasabb jövedelem ösztönöz a felújítások megvalósítására, a vállalkozások fejlesztésére, újabb befektetésekre.	2019-2024	Nem
3.	Belvárosi úthálózat fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	Erzsébet út, Ságvári u., Molnár István u., Tatay Zoltán u., Huszárvár u., Jókai u., Kossuth u. felújítása.	2019-2024	Nem
4.	Erzsébet tér átalakítása	Szerencs Város Önkormányzata	Parkolók kialakítása, útfelújítás, játszótér és zöldfelület rendezése.	2020-2021	Nem
5.	A piac rekonstrukciója	Szerencs Város Önkormányzata	Jövedelemtermelő gazdasági funkcióval rendelkezik. Befogadóképesség növelése, minőségi fejlesztés történne, a piac (kisvárosi vásárcsarnok) mely nem csak szombatonként működne.	2020-2021	Nem

6.	Turisztikai Szolgáltató Központ kialakítása	Szerencs Város Önkormányzata	Kerékpáros turisztikai központ és helytörténeti múzeum kialakítása az egykori Szerencsi Cukorgyár megmaradt, műemlékké nyilvánított épületeinek környezetében lévő, helyi védelem alatt álló Szerencs, Rákóczi u. 121. sz. alatti épület átalakításával, felújításával, környezetének rendezésével.	2019-2024	Nem
7.	A Rákóczi vár turisztikai kínálatának bővítése	Szerencs Város Önkormányzata	A Rákóczi vár turisztikai vonzerejének növelése	2019-2024	Nem
8.	Szerencsi Szakképző Intézet fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	Mindkét épülete felújítást igényel, az Ondi úti épület állapota közepes, míg a Rákóczi úti épület állapota erősen leromlott.	2019-2020	Nem
9.	Energetikai korszerűsítés az önkormányzati épületekben	Szerencs Város Önkormányzata	Épületek hőszigetelése, épületgépészeti rendszerek korszerűsítése, hőszivattyús, napelemes és napkollektoros rendszerek kiépítése	2019-2020	Nem

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (saját szerkesztés)

5. ábra: Városközponti fejlesztések térképes ábrázolása (a sorszámok a 12. táblázatban jelzettekkel egyezők)

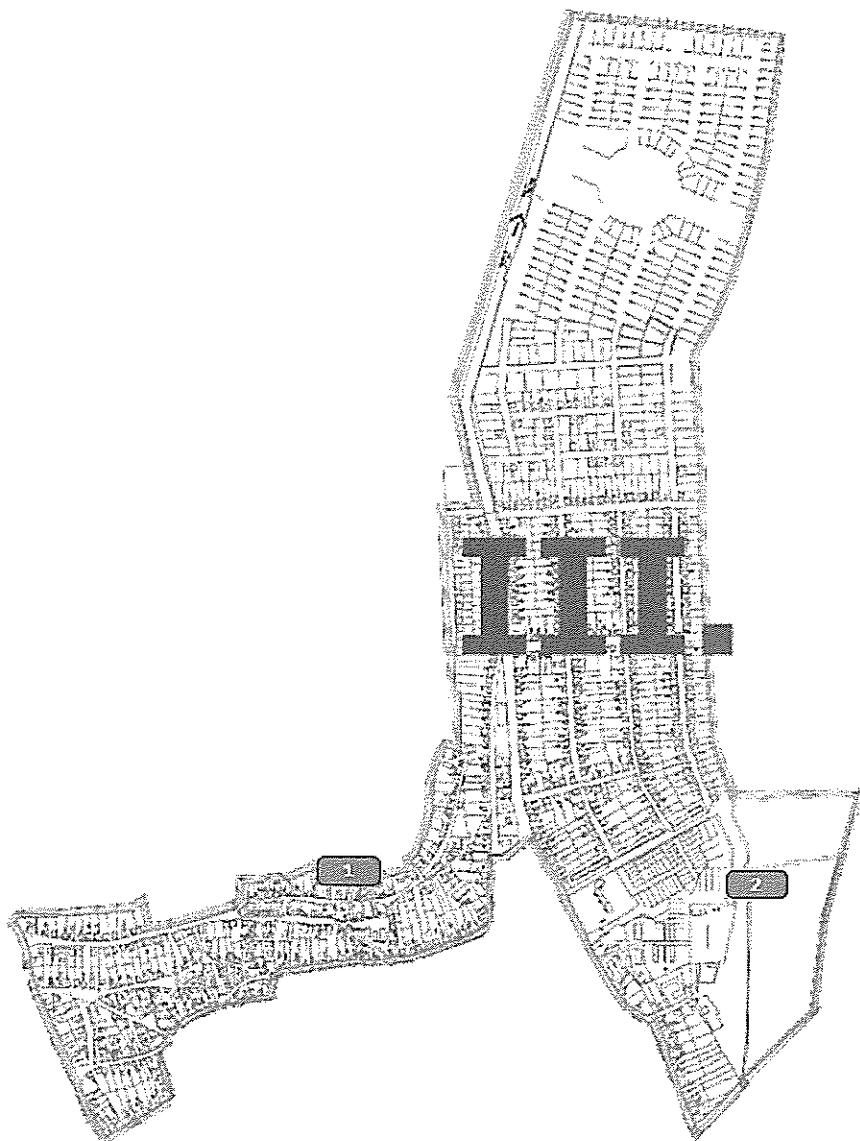
Forrás: saját szerkesztés

13. táblázat: III. Északi akcióterület:

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Projektgazda neve	Fejlesztés rövid leírása	Tervezett megvalósítás éve	Igényel-e a rendezési terv módosítását
1.	Szerencsi Pincesorok felújítása, fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	A helyi védelem alatt álló pincesor rekonstrukciója (pl. turisztikai hasznosítása)	2024	Nem
2.	Szabadidőközpont fejlesztés	Szerencs Város Önkormányzata	Sportra és rekreációra alkalmas infrastruktúra fejlesztés	2019-2024	Nem

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (saját szerkesztés)

6. ábra: Északi akcióterületi fejlesztések térképes ábrázolása (a sorszámok a 13. táblázatban jelzettekkel egyezők)

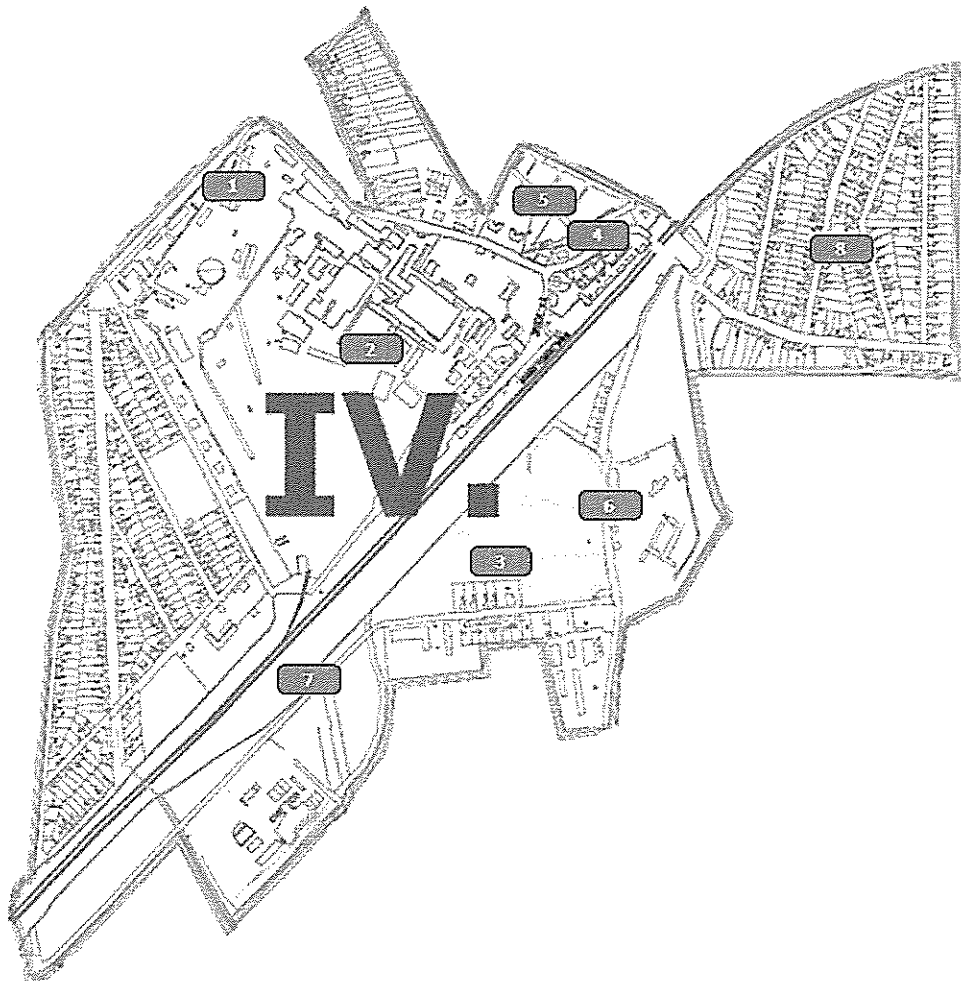
Forrás: saját szerkesztés

14. táblázat: IV. Déli akcióterület:

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Projektgazda neve	Fejlesztés rövid leírása	Tervezett megvalósítás éve	Igényel-e a rendezési terv módosítását
1.	Cukorgyári műemlék épületek felújítása, hasznosítása	Szerencs Város Önkormányzata	A volt Cukorgyári terület nem környezetterhelő újrahasznosítása.	2019-2024	Nem
2.	Fecskés településrész csapadékvíz elvezetése	Szerencs Város Önkormányzata	A csapadékvíz által okozott problémák megoldása.	2021	Nem

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (saját szerkesztés)

7. ábra: Déli akcióterületi fejlesztések térképes ábrázolása (a sorszámok a 14. táblázatban jelzettekkel egyezők)

Forrás: saját szerkesztés

A Tervezett megvalósítás éve mezőben a beruházások fizikai megvalósításának ideje került feltüntetésre, azaz ezen periódus nem foglalja magában a kapcsolódó pályázatok megírásának, benyújtásának, leszerződésének időigényét (mely feladatok a táblázatban szereplő kezdő dátumot megelőzi).

A projektek ütemezésénél a következő szempontok kerültek figyelembe vételre:

- A projektek előkészítettségének szintje.
Azon projektek, melyek még csupán az ötlet szintjén állnak és konkrét előkészítő lépések még nem történtek, a tervezési időszak végére kerültek sorolásra, míg a magasabb előkészítettségű szintű projektek, illetve amelyek már rendelkeznek bárminemű dokumentációval, esetleg tervekkel is, megvalósításuk a programozási időszak elejére tervezett.
- A támogatási források rendelkezésre állásának várható ideje.
Azon projektötletek kerültek előbbre sorolásra az ütemezés során, melyek jelenlegi ismereteink szerint leghamarabb juthatnak pályázati forrásokhoz.
- A szükséges önrész mértéke és rendelkezésre állása.
Azon projekteket terveztük az időszak elejére, melyekhez majdan szükséges önrész mértéke a legalacsonyabb, illetve a jövőbeni projektgazda számára rendelkezésre állnak.
- A projektek egymásra épülése.
Azon projekteket terveztük előrébb, amelyek komplexitásuknál fogva, vagy jellegükből adódóan megkövetelik, hogy hamarabb készüljenek el, induljanak meg, mintegy alapot képezve a majdan rájuk épülő projektek számára.

A vállalkozói szféra által megvalósítandó fejlesztésekről az Önkormányzat vezetése szervezett együttműködés (írásbeli és szóbeli konzultáció) keretében folytat egyeztetéseket a helyi gazdasági szereplők vezetőivel.

3.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

A költségek megadásakor becsült költségekkel kalkulálunk, abból adódóan, hogy a fejlesztési elképzelések előkészítettségű foka számos esetben alacsony, a pontos műszaki tartalom sem ismert, így a megadott adatok nem tekinthetők kötelezettségvállalásnak. Az ugyanazon projektgazdához tartozó, egyidejűleg folyó beruházásokban rejlő likviditási kockázatokat a források pályázati rendszerből való biztosítása kezelheti.

15. táblázat: I. Városközponti akcióterület:

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Projektgazda neve	Becsült költség (millió Ft)
1.	Leállósávok, parkolók kialakítása	Szerencs Város Önkormányzata	500
2.	Kereskedelmi, szolgáltató rendeltetési egységek kialakítása, valamint meglévő kereskedelmi, szolgáltatói célú épületek felújítása	Vállalkozói szféra	600
3.	Erzsébet tér átalakítása	Szerencs Város Önkormányzata	200
4.	Belvárosi úthálózat fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	800
5.	A piac rekonstrukciója (kisvárosi vásárcsarnok kialakítása)	Szerencs Város Önkormányzata	400
6.	Turisztikai Szolgáltató Központ kialakítása	Szerencs Város Önkormányzata	520
7.	A Rákóczi vár turisztikai kínálatának bővítése	Szerencs Város Önkormányzata	150
8.	Szerencsi Szakképző Intézet fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	1 651
9.	Energetikai korszerűsítés az önkormányzati épületekben	Szerencs Város Önkormányzata	1 270
Akcióterület összesen:			6 091

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (saját szerkesztés)

16. táblázat: III. Északi akcióterület:

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Projektgazda neve	Becsült költség (millió Ft)
1.	Szerencsi Pincesorok felújítása, fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	500
2.	Szabadidőközpont fejlesztés	Szerencs Város Önkormányzata	1 079
Akcióterület összesen:			1 579

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (saját szerkesztés)

17. táblázat: IV. Déli akcióterület:

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Projektgazda neve	Becsült költség (millió Ft)
1.	Cukorgyári műemlék épületek felújítása, hasznosítása	Szerencs Város Önkormányzata	1 500
3.	Szerencs Déli Iparterület Fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	1 524
8.	Fecskés településrész csapadékvíz elvezetése	Szerencs Város Önkormányzata	300
Akcióterület összesen			3324

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás (saját szerkesztés)

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye (mintegy 31 494 millió Ft) jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét, ami optimista becslés esetén sem több mint – figyelembe véve az előző EU-s fejlesztési ciklusban elnyert források nagyságát és a pályázati sikerességet – körülbelül 20,4 milliárd forint. A tervezett beavatkozások jelentős része a TOP-ból számíthat forrásokra, azonban települési szinten a megyei ITP-k sem tartalmaznak forrásmegosztást.

Mivel a tervezés jelen fázisában még nem áll rendelkezésre minden operatív program végleges tartalma, és intézkedés szintű forráskerete sem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása, ill. ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

3.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések (hálózatos projektek) és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

A hálózatos projektek egymással összehangolt vagy térben kapcsolódó projektek. Az ilyen típusú projektek jellemzője, hogy több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből állnak, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, esetleg egy együttműködő rendszer elemeit is képezhetik.

18. táblázat: Az akcióterületeken kívül végrehajtandó fejlesztési elképzelések (hálózatos projektek)

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Projektgazda neve	Fejlesztés rövid leírása	Tervezett megvalósítás éve	Igényel-e a rendezési terv módosítását	Becsült költség (millió Ft)
1.	Kerékpárutak kialakítása, fejlesztése belterületen	Szerencs Város Önkormányzata	Kerékpárút hálózat fejlesztése (meglévő utak közötti kapcsolódást biztosító, szakaszok, illetve új nyomvonalak kiépítése), a belvárost terhelő gépkocsiforgalom csökkentése, a turizmus elősegítése, a környezet- és zajterhelés csökkentése céljából. Keleti Ipari Park kerékpáros (és gyalogos), biztonságos megközelíthetőségének kialakítása.	2019-2024	Nem	487,2
2.	Szerencs és Takta patak árvízvédelmi fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	Több települést érintő árvízvédelmi fejlesztés.	2024-2025	Nem	2 147
3.	Vízvezeték rekonstrukció	Szerencs Város Önkormányzata	Jelenleg a csapadék és szennyvíz rendszer egyes szakaszokon nincs szétválasztva, ezek szétválasztása szükséges, valamint az elavult, korszerűtlen ivóvízhálózat rekonstrukciója.	2019-2025	Nem	762
4.	Hévíz hasznosítás Szerencsen	Szerencs Város Önkormányzata	Jelenleg is több működő, illetve nem hasznosított geotermikus kút található a településen, ezek kommunális, ipari fűtési, használati meleg vízellátási, s egyéb célokra való hasznosítása.	2019-2025	Nem	1 283

5.	Biomassza feldolgozás és hasznosítás	Szerencs Város Önkormányzata	Jelentős erdészeti és mezőgazdasági alapanyag potenciál van a térségben. Kisléptékű biomassza alapú energiatermelő egységek építése.	2024	Nem	2 147
6.	Közvilágítás korszerűsítése	Szerencs Város Önkormányzata	LED-es technológiát alkalmazó közvilágítás korszerűsítés.	2024	Nem	2 000
7.	Közétkeztetés korszerűsítése	Szerencs Város Önkormányzata/ Szerencsi Városüzemeltető Kft.	Dietetikus étkeztetésre alkalmas konyha kialakítása, valamint a főzőkonyha és étkező felújítása.	2018-2024	Nem	500
8.	Komposztáló telep kiépítése Szerencs településen	Szerencs Város Önkormányzata	A fejlesztés megvalósulásával hasznosításra kerül a keletkező zöldhulladékon túl a szennyvíztelepen keletkező, és jelenleg lerakóra elszállításra kerülő szennyvíziszap is.	2024	Nem	500
9.	Turizmusfejlesztési program a „Szerencs Csokoládé” jegyében	Szerencs Város Önkormányzata	A szerencsi csokoládé hírnevére alapozva, megfelelő marketinggel, program kínálattal való turisztikai fejlesztés	2019-2024	Nem	711
10.	A természeti környezet adottságaira alapozott, aktív pihenést szolgáló turisztikai attrakciók fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	A természeti környezet adottságaira alapozott, aktív pihenést szolgáló turisztikai attrakciók fejlesztése (kerékpáros túraútvonal, tanösvény, kalandpark, kilátók kialakítása).	2019-2024	Nem	2 147
11.	Simai Ifjúsági Tábor fejlesztése	Szerencs Város Önkormányzata	A Simán található tábor turisztikai célú infrastruktúra fejlesztése	2019-2024	Nem	150
12.	Ond településrész csapadékvíz elvezetése	Szerencs Város Önkormányzata	A csapadékvíz által okozott problémák megoldása.	2021	Nem	462

13.	Belterületi úthálózat fejlesztés	Szerencs Város Önkormányzata	2019-2024	Nem	1 969
Összesen:					15 265,2

3.5. Tervezett beavatkozások és kapcsolódó output indikátorok

Az alábbi táblázatban összerendelésre kerülnek az előző pontokban ismertetett beavatkozások, illetve az azokhoz kapcsolható output indikátorok. (Az output indikátorok részletes adatainak összefoglaló táblázata a 6.4. pontban szerepel.)

19. táblázat: a 2.2. és a 2.4. pontokban felsorolt egyes beavatkozásokhoz kapcsolódó output indikátorok

Ssz.	Fejlesztés megnevezése	Kapcsolódó output indikátorok
1.	Leállósávok, parkolók kialakítása	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)
2.	Kereskedelmi, szolgáltató rendeltetési egységek kialakítása, valamint meglévő kereskedelmi, szolgáltatói célú épületek felújítása	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m ²)
3.	Belvárosi úthálózat fejlesztése	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km) Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma (db)
4.	Erzsébet tér átalakítása	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m ²) Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága (m ²)
5.	A piac rekonstrukciója	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (m ²)
6.	Turisztikai Szolgáltató Központ kialakítása	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)
7.	A Rákóczi vár turisztikai kínálatának bővítése	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)

8.	Szerencsi Szakképző Intézet fejlesztése	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m ²)
9.	Energetikai korszerűsítés az önkormányzati épületekben	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése (kWh/év) Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés (PJ/év)
10.	Szerencsi Pincesorok felújítása, fejlesztése	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m ²)
11.	Szabadidőközpont fejlesztés	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m ²)
12.	Cukorgyári műemlék épületek felújítása, hasznosítása	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m ²) A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe (ha)

		Támogatásban részesülő vállalkozások száma (db)
13.	Szerencs Déli Iparterület Fejlesztése	A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe (ha)
14.	Fecskés településrész csapadékvíz elvezetése	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza (m)
15.	Kerékpárutak kialakítása, fejlesztése belterületen	Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza (km) Kialakított kerékpáros barát települések vagy településrészek száma (db)
16.	Szerencs és Takta patak árvízvédelmi fejlesztése	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza (m)
17.	Vízvezeték rekonstrukció	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza (m)
18.	Hévíz hasznosítás Szerencsen	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (PJ/év) A megújuló energia-termelés további kapacitása (MW)
19.	Biomassza feldolgozás és hasznosítás	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (PJ/év) A megújuló energia-termelés további kapacitása (MW)
20.	Közvilágítás korszerűsítése	Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés (PJ/év)
21.	Közétkeztetés korszerűsítése	Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek (m ²)
22.	Komposztáló telep kiépítése Szerencs településen	A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség (PJ/év) A megújuló energia-termelés további kapacitása

		(MW)
23.	Turizmusfejlesztési program a „Szerencs Csokoládé” jegyében	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)
24.	A természeti környezet adottságaira alapozott, aktív pihenést szolgáló turisztikai attrakciók fejlesztése	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)
25.	Simai Ifjúsági Tábor fejlesztése	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése (látogatás/év)
26.	Ond településrész csapadékvíz elvezetése	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza (m)
27.	Belterületi úthálózat fejlesztés	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza (km)

Forrás: saját szerkesztés

4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A 2011. évi népszámlálási adatok (KSH adatbázis), valamint a településen történt személyes egyeztetések alapján nincs a településen szegregátum, sem olyan településrész, mely szegregációval érintett.

5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1. Külső összefüggések

5.1.1. EU 2020 stratégia

Az Európai Unió 2014-2020-as fejlesztési időszakában kiemelkedő szerep jut az integrált várospolitikai ösztönzésére. A kohéziós politika célja, hogy támogassa az integrált várospolitikát, elősegítse a fenntartható városfejlesztést. Az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak (ERFA) alapelve, hogy olyan integrált stratégiákat kell támogatnia a fenntartható városfejlődés érdekében, amelynek célja a várostérségeket érintő gazdasági, környezeti, éghajlattal összefüggő és társadalmi problémák kezelését.

Az ERFA a következő tematikus célkitűzéseket támogatja:

- 1.) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- 2.) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- 3.) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- 4.) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- 5.) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és kezelés előmozdítása;
- 6.) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- 7.) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- 8.) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- 9.) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- 10.) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- 11.) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

Hangsúlyos uniós elvárás, mely összhangban áll a hazai városfejlesztési prioritásokkal és hazai elvárás a fenti tematikus célokban belül az alábbi négy beruházási al-célhoz kapcsolódó beavatkozások vizsgálata és megjelenítése:

- kiemelten az alacsony szén-dioxid kibocsátású fejlesztési stratégiák támogatása (helyi zöld gazdaság fejlesztése, a város gazdaságszervező szerepének elősegítése a helyi foglalkoztatás ösztönzése érdekében);

- a városi környezet javítása, beleértve a barnamezős területek rehabilitációja és a levegőtisztaság mérséklése;
- a fenntartható városi közlekedés elősegítése;
- a hátrányos helyzetű városi és vidéki területek fizikai és gazdasági megújítása.

Az EU 2020 stratégiájához való illeszkedés jelen ITS dokumentum 1.2. pontjában minden megfogalmazott stratégiai és területi célhoz rendelve megvizsgálásra és feltüntetésre került.

5.1.2. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK)

A dokumentum 2014-ben készült el. Hosszú távú jövőképe és célrendszere 2030-ig szól. 2014-2020 közötti időszakra pedig, fejlesztési irányokat fogalmaz meg az ország egészére tekintve.

Az OFTK négy hosszú távú 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg.

Az OFTK négy hosszú távú átfogó céljai:

- **Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés**
A nemzetstratégiai ágazatokban történő beruházások és vállalkozásfejlesztés támogatása (kis- és középvállalkozások, az önellátást elősegítő és családi gazdaságok, a nemzeti vállalatok megerősítése). Kiemelt területek a piaci lehetőségek szélesítése a nemzeti szolgáltatási piacok visszaszerzése, a biztonságos élelmiszerellátás, a helyi gazdaság megerősítésével a helyi közösségek autonóm, öfenntartó, öngondoskodó erejének a helyreállítása.
- **Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom**
A népességszám növelése, a gyermekek születésének ösztönzése. A közép- és az alsó-középosztály, valamint a közösségek és családok megerősítése. Az egészséges életmód, a sport és a mozgás, a kultúrához való hozzáférés és az egészséges táplálkozás ösztönzése, az egészségügy fejlesztése.
- **Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezettünk védelme**
Természeti erőforrásainkkal való fenntartható gazdálkodás, az erőforrások megőrzés, az élelmiszer-, az energia-, a környezet-, valamint a klímabiztonság megteremtése; az egészséges ivóvíz ellátás, a tájak és az élővilág sokféleségének megőrzése; az egészséges élet környezeti feltételeinek és jobb minőségének biztosítása.
- **Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet**
Az ország Budapest központúságának oldása. A térségi versenyképességet és növekedést segítő térszerkezet létrehozása. A térségi kapcsolatok kialakítása, erősítése, területi együttműködés és integráció erősítése, a város-vidék kapcsolatok megújítása. A térségi autonómia, önellátó és öfenntartó képesség erősítése. Az elmaradott térségek felzárkóztatása, a térségi sajátosságoknak megfelelő térségi fejlődési pályák kialakítása

Jelen ITS dokumentum OFTK-hoz való illeszkedése több pontban megfigyelhető. Az értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdaság és növekedés, valamint a helyi gazdaság megerősítésének célja visszaköszön jelen dokumentum 4. specifikus céljában (működő tőke bevonása, háztáji gazdálkodás megerősítése).

Az egészséges és megújuló társadalom elérése, a sport, mozgás, illetve az ezekhez való hozzáférés megjelennek jelen dokumentum 1., 2., 3. specifikus, és 5. területi céljai között. A népességnövekedés célja szorosan összefügg a megfogalmazott stratégia fő célkitűzésével, az elvándorlás csökkentésével (hiszen az elvándorlás elsősorban éppen azon fiatal felnőttekre jellemző, akikhez egyébként a természetes népességnövekedés elsősorban rendelhető).

A fenntartható gazdálkodás, a környezet megóvása szintén kiemelt célként jelenik meg a településfejlesztési eszközök vizsgálata során, míg a területi együttműködés jelen dokumentumban foglaltakkal való kapcsolódását a 6.3. pont rögzíti.

5.1.3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiója 2013

A megye kitűzött átfogó célja, hogy ipari hagyományaira, potenciálmunkaerő-kínálatára, kiváló természeti adottságaira és erőforrásaira fenntartható módon építve, földrajzi elhelyezkedéséből adódó előnyeit kihasználva elérje, hogy a megye versenyképessége 2020-ig a megyék átlaga feletti mértékben erősödjön.

Átfogó célok:

- Foglalkoztatás bővítése;
- A gazdaság teljesítőképességének a javítása;
- A társadalom alkalmazkodó képességének a javítása;
- Térségi együttműködések ösztönzése;
- Természeti és kulturális erőforrások hatékonyabb, fenntartható hasznosítása.

A koncepció horizontális céljai:

- Fenntartható környezet- és tájhasználat;
- Barnamezős területek hasznosítása, illetve a használaton kívüli épületek, területek újrahasznosítása;
- Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonása (nemek közti esélyegyenlőség, hátrányos helyzetűek és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása) a fejlesztésekbe;
- Korszerű információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása;
- Az adott térségben vagy ágazatban tevékenykedő társadalmi partnerek bevonása a tervezésbe.

Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területfejlesztési Konceptiójában rögzített átfogó és horizontális célok összecsengenek az ITS-ben megfogalmazott fejlesztési irányokkal. (Különös figyelmet érdemel a „Barnamezős területek hasznosítása, illetve a használaton kívüli épületek, területek újrahasznosítása” – mely célkitűzés párhuzamba állítható a volt Cukorgyár területének újrahasznosításának tervével.)

5.1.4. Településfejlesztési Konceptió 2004

Szerencs város jelenleg érvényben lévő településfejlesztési koncepciója 2004-ben készült el, viszont a mai napig érvényben vannak a koncepcióban megfogalmazódott fejlesztési irányok.

A városfejlesztés közép- és hosszú távú feladatai:

- Stabil működési tevékenység
- Infrastrukturális fejlesztés
- Munkahelyteremtés (nagyüzemek, kis- és középvállalkozások fejlődését elősegíteni, stabilitásukat erősíteni, csökkent munkaképességűek foglalkoztatásának bővítése)
- A város népességmegtartó képességének fejlesztése
- Kistérségi funkció megerősítése, régióközponti szerepkör
- Intézményhálózat kiépítése
- Letelepülés segítése (telkek, bérlakások)
- Környezeti struktúra megteremtése
- Városközpont rehabilitációja
- Értékvédelem (épített és természetes környezet védelme), és ezek tudatosítása
- A város belterületének rendezése
- Városrendezési elképzelések ösztönzése (védett épületek felújítása, városszépítés...)

A Településfejlesztési Koncepció által kijelölt célterületek megkerülhetetlenek voltak jelen ITS dokumentum összeállításánál, tekintve, hogy a Koncepció jelenleg is tükrözi a település legfontosabb fejlesztési prioritásait, a dokumentumok tartalmi összhangja így törvényszerű.

5.1.5. Szerencs Város Fenntarthatóság Helyi Programja 2012

Szerencs Önkormányzata a lakossággal és a gazdasági szereplőkkel együttműködve kívánja megvalósítani a településfejlesztést, szem előtt tartva a fenntartható fejlődés elveit, ezért volt szükségszerű, hogy létrehozza a fenntarthatósági programját. A program alkalmazásával az épített és a természeti környezet megóvásával fejlődik a város társadalma és gazdasága. Ezáltal élhetőbb lesz a város a lakosság számára. Fontos eleme a programnak:

- az üvegházhatású gázok kibocsátásának a csökkentése
- az épületek, létesítmények, berendezések energetikai korszerűsítése
- az energiafelhasználás csökkentése a lakosság, az önkormányzat és a gazdasági szereplők körében egyaránt
- megújuló energiatermelés növelése
- zöldfelületek növelése
- környezettudatosság előre mozdítása

A fenntarthatóság, környezetvédelem, és az élhető város megteremtésének céljai a tervezés és stratégia alkotás valamennyi szintjén is prioritást kell hogy élvezzenek. Ennek nyomán jelen dokumentumban meghatározott valamennyi specifikus és területi cél eltérő mértékben bár, de világosan hozzájárul ezen értékek érvényesüléséhez.

5.1.6. Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-2018

Az Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra. A program alapelve a szolidaritás, a méltányos és rugalmas bánásmód. Szerencs város minden polgárának érdeke a szolidaritás erősítése, amely elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. Pozitív, méltányos és rugalmas intézkedések kidolgozására törekcsenek, melyek elősegítik az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését.

Szerencs település Önkormányzata érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A helyi esélyegyenlőségi programmal való kapcsolatot az ITS 2. specifikus célja tükrözi legintenzívebben, ahol rögzítésre került a közszolgáltatásokhoz és munkahelyekhez való fizikai hozzáférés javításának törekvése.

5.1.7. Szerencs Város Önkormányzatának Előző Gazdasági Programja 2011-2014

A város gazdasági programja 2011-ben került elfogadásra.

A dokumentum elkészítése óta egyes megállapítások értelem szerűen már nincsenek érvényben, ennek ellenére több fejlesztési elképzelése napjainkban is megállja a helyét. Célként fogalmazódik meg a munkahelytermés önkormányzati szerepvállalással pl. támogatások révén. Nélkülözhetetlen a város minőségi fejlesztése, mely figyelembe veszi a lakosok érdekeit, biztonságos és egészséges környezet kialakításával. Cél az épített és a természeti környezet megóvása, egy élhető város kialakítása. Kiemelt cél a közszolgáltatások, ezen belül is az oktatási, egészségügyi és szociális feladatok ellátásának a színvonalának a növelése.

Jelen ITS-ben megfogalmazott célok a 2011-es dokumentumban rögzítettekkel összhangban állnak. Mindkét dokumentumban hangsúlyosan jelenik meg a munkahelyteremtés, a biztonságos és egészséges élettér megteremtése, az épített környezet fokozott óvása és a közszolgáltatások színvonalának emelése.

5.2. Belső összefüggések

A stratégiában kitűzött célok a helyzetértékelésben azonosított, a SWOT analízisben összefoglalt problémák megoldására, illetve a meghatározott potenciálok kihasználására épülnek. Fontos, hogy a település a lehetőségeihez mértén folyamatos növekedési pályán maradjon, s a felvázolt jövőképpel való értékeken, erőforrásokon alapuljon. A városrészi szintű beavatkozások egymást erősítve járulnak hozzá a stratégia tematikus céljainak megvalósításához. A célrendszer a belső struktúráját tekintve következetes.

Az akcióterületen megjelenő fejlesztések indikatív hatásúak, hiszen a települési központ megteremtésével és ezzel együtt az urbanizáltsági szint emelésével megfelelő környezetet biztosít az Önkormányzat az egyéb településrészekben, más ágazatokban, illetve a településen túlmutató fejlesztésekhez. Az Önkormányzatnak a további fejlesztéseket generáló célok megvalósulását kell elsősorban segítenie.

20. táblázat: ITS célrendszere valamint a települési, városrészi fejlesztések közötti szinergia

Célok	Szerencs	Városrész		
		I. Városközponti	III. Északi	IV. Déli
1. Költség hatékony és magas minőségű közszolgáltatások biztosítása				
1.1. Közszolgáltatások színvonalának emelése	x	x	x	x
1.2. Üzemeltetési költségek csökkentése	x	x	x	x
2. Munkahelyek és közszolgáltatások elérésének javítása				
2.1. Akadálymentesítés	x	x		
2.2. Úthálózat fejlesztés		x		
3. A város turisztikai vonzerejének és rekreációs lehetőségeinek bővítése				
	x	x		
3.1. A kulturális értékek turisztikai hasznosításának elősegítése				
3.2. Természeti környezet turisztikai lehetőségeinek kihasználása valamint rekreációs szolgáltatások fejlesztése	x		x	
3.3. Turizmushoz kapcsolódó szolgáltatásfejlesztés	x			
4. Munkahelyteremtés				

4.1. A működő tőke bevonása	x			
4.2. A háztáji gazdálkodás erősítése	x			
4.3. Barnamezős területek jövedelemtermelő funkcióval való megtöltése				x
5.Vonzó belváros kialakítása (területi cél)				
5.1. A belvárosi forgalom tehermentesítése		x		
5.2. Parkolási problémák megoldása		x		
5.3. Városközponti funkció megerősítése		x		
5.4. Barnamezős területek funkcióval való megtöltése				x

Forrás: saját szerkesztés

6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósíthatóságát veszélyeztető fő kockázatok feltárására a kockázatelemzés módszerét használjuk. A kockázatelemzés célja a kockázatok beazonosítása, elkerülése, hatásainak mérséklése. A fejezet azokat a kockázatokot, történéseket, eseményeket tartalmazza, melyek esetleges bekövetkezése a stratégia céljainak elérését, megvalósulását veszélyezteti. Összeállítását meghatározta a helyzetelemzésben kialakított SWOT - elemzés külső-belső tényezőinek áttekintése, illetve az azokhoz kapcsolódó fő kockázatok azonosítása. Annak érdekében azonban, hogy a kockázatok elemzése a stratégia megvalósítását ténylegesen, hatékonyan segítse, a megvalósulást esetlegesen akadályozó tényezők mellett a bekövetkezésük valószínűségét csökkentő intézkedésekkel, valamint a potenciális bekövetkezéskor tervezett intézkedésekkel is kalkulálunk. A jelen fejezetben beazonosított kockázatok időszakonkénti értékelése, felülvizsgálata azonban a stratégia megvalósítása, nyomon követési folyamata, monitoringja során is elengedhetetlen feladat.

21. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Kockázat PI.	Kockázat bekövetkezének valószínűsége (1-3.)	A kockázat hatása (1- 3.)	A hatás szöveges leírása	A kockázat kezelése
A szükséges pályázati források nem állnak rendelkezésre.	Közepes	Közepes	A tervezett fejlesztésekhez nem sikerül pályázati forrásokat mozgósítani, így a fejlesztés megvalósítására nem áll rendelkezésre kellő forrás, a fejlesztés elmarad.	A tervezett fejlesztések előkészítésekor, kialakításakor egyértelmű operatív program hozzárendelés és megyei területfejlesztési programhoz illesztés szükséges.
Jogszabályi, tervezési környezet változása (változó OP tartalom, változó forrás - és szervezeti keretek).	Alacsony	Gyenge	A jogszabályok, tervezési keretek változása azt eredményezheti, hogy a tervezett fejlesztéseket, azok műszaki tartalmát, kivitelezhetőségét újra kell tárgyalni, szükség szerint módosítani kell az elkészült műszaki, pénzügyi, ütemezési stb. terveket. Ezek időigénye gátolhatja a határidőre teljesítést, illetve egyes fejlesztési elképzelések megvalósulását is akadályozhatja.	A vonatkozó jogszabályok, eljárásrendek, operatív programok módosításait folyamatosan figyelemmel kell kísérni, a jogi, tervezésszabályozási környezetet meghatározó intézményekkel szoros együttműködés kialakítása szükséges.

<p>A fejlesztések költsége meghaladja a tervezettet.</p>	<p>Közepes</p>	<p>Közepes</p>	<p>A fejlesztések költsége a tervezés jelen fázisában nem ismert, azok csupán becsült költségek és számos esetben nem részletes projektelképezések alapján készültek, így a betervezett költségek jelentősen alulmúlhatják a megvalósítás-kori piaci árakat, mely a fejlesztések elmaradásához, csökkentett műszaki tartalommal való megvalósításához vezethet.</p>	<p>Körültekintő és alapos tervezés szükséges, mely részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, tervezői költségvetések készítését, illetve tartalékkeret képzését követeli meg.</p>
<p>Projektek előkészíthet elhúzódik, tervezetaki tartalomváltoztatá szükségesek.</p>	<p>Közepes</p>	<p>Közepes</p>	<p>A projektervek, fejlesztési elképezések pályázati kiírásra való fejlesztése, előkészítése elhúzódik, illetve a folyamat eredményeképpen a tervezett elképezések műszaki tartalma kikristályosodik, a betervezetthez képest módosul.</p>	<p>A projektervek körültekintő előkészítése (megvalósíthatósági tanulmányok, engedélyes tervek, stb.) szükséges, megfelelő humánerőforrás biztosításával.</p>
<p>Sikertelen közbeszerzési eljárások.</p>	<p>Közepes</p>	<p>Közepes</p>	<p>A sikertelenül lebonyolított közbeszerzési eljárások nemcsak jelentős időcsúszást eredményezhetnek a kivitelezésben, hanem problémát jelenthetnek a fejlesztéseket finanszírozó pályázati források lehívása során is.</p>	<p>Körültekintő előkészítés, közbeszerzési szakértő alkalmazása szükséges.</p>

A lakosság, civil szervezetek elégedetlensége.	Alacsony	Gyenge	Amennyiben a lakosság és a helyi civil szervezetek nem elégedettek az egyes tervezett és megvalósuló fejlesztésekkel, nem érzik a fejlesztéseket	Az előkészítéstől a megvalósításig tartó folyamat során végig szükséges a helyi lakosság és civil szervezetek bevonása, folyamatos
--	----------	--------	--	--

			magukénak, azok elfogadottsága nem lesz megfelelő, az helyi társadalmi problémák kialakulásához, megerősödéséhez járulhat hozzá.	tájékoztatása a fejlesztésekről. A partnerségi folyamatba illesztve már a stratégiaalkotás során kifejthetik véleményeiket, javaslataikat, fejlesztési elképzeléseiket, melyek ezáltal beépülhetnek a fejlesztési dokumentumba.
A magántőke mobilizálása sikertelen.	Közepes	Közepes	Amennyiben a településnek nem sikerül megvalósítania azt a törekvését, hogy kiaknázza a piaci szereplők által megvalósítandó fejlesztésekben rejlő lehetőségeket, kizárólag közszféra fejlesztések valósulnak meg, elmaradnak a magánszféra befektetései.	A település törekszik a magán befektetőkkel, piaci szereplőkkel való szervezett és strukturált együttműködésre, mind a kommunikáció mind a konkrét fejlesztési elképzelések megvitatására fórumot biztosít.
Az együttműködésben megvalósítandó fejlesztések esetében a településközi koordináció elmarad.	Magas	Jelentős	Települések közti koordináció hiányában az egyes településeken tervezett fejlesztések elmaradnak, nem a szükséges ütemben és formában valósulnak meg, nem sikerül kiaknázni a közös fejlesztésekben rejlő előnyöket és lehetőségeket.	Szervezett és strukturált együttműködés kialakítása az érintett (környező) településekkel végig a partnerségi folyamat során.

A fejlesztések megvalósításához nem áll rendelkezésre megfelelő humán erőforrás.	Közepes	Közepes	A tervezett fejlesztések körültekintő előkészítéséhez és megvalósításához megfelelő szaktudással és tapasztalattal rendelkező munkatársak híján a tervezett fejlesztések megvalósítása jelentős	Mind a stratégiai, mind az operatív menedzsment kapacitások megerősítése szükséges.
			csúszást eredményez, illetve a beruházások, projektek elmaradását is maga után vonhatja.	
Az indikátorok teljesítése nem történik meg.	Alacsony	Gyenge	A megvalósulást mérő indikátorvállalások nem teljesülnek.	A célokhoz illeszkedő, teljesíthető és mérhető indikátorok és reális vállalások meghatározása szükséges.
Kereslet változása, kedvezőtlen gazdasági változások.	Magas	Jelentős	Bekövetkezésének valószínűsége nagy, de a projekt gazdasági elemére gyakorolt hatása jelentős lehet.	Erőteljes marketing tevékenység a későbbi megtérülés lehetőségének vizsgálatával a terhek átmeneti csökkentése
Megvalósítási idő csúszása	Közepes	Közepes	A megvalósítási idő az egyes projektelemek esetében változhat, és a tervezettnél rövidebb, ill. hosszabb is lehet. Ennek hatása a teljes projekt megvalósítására kicsi. A teljes projekt megvalósítási idejének csúszása a projekt finanszírozása szempontjából jelentős kockázatú.	A megvalósítási folyamat pontos megtervezése, a megvalósítás folyamatos figyelemmel kísérése és számonkérése.

Forrás: Saját szerkesztés

7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

7.1.1. Fejlesztési, beruházási tevékenységek

Az önkormányzat és a vállalkozói szféra számára az uniós költségvetés elsősorban 5 nagy pénzalapot tart fent. A következő pénzalapok segítik az Európa 2020 stratégia végrehajtását:

Európai Regionális Fejlesztési Alap (regionális és városfejlesztés),

Európai Szociális Alap (társadalmi befogadás és jó kormányzás),

Kohéziós Alap (a kevésbé fejlett régiók gazdasági konvergenciája),

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap,

Európai Tengerügyi és Halászati Alap.

Az önkormányzat az integrált településfejlesztési stratégia céljainak elérése érdekében jelentős beruházások, fejlesztések megvalósítására készül, mely a település egészére fejt ki hatását, ezek az elképzelések megvalósulása a rendelkezésre álló uniós valamint hazai források felhasználásával képzelhetőek el.

7.1.2. Nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Ezen részfejezet célja azon nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek összefoglalása, melyek kiegészítik, támogatják a fentebb bemutatott fejlesztési célokat és beavatkozási eszközöket. Az egyes eszközök alkalmazásának lehetőségét, célszerűségét mindig a stratégiában megfogalmazott, adott beavatkozást megelőzően kell megvizsgálni annak tükrében, hogy az egyedi szituációban mely módszer(ek) alkalmazása a legoptimálisabb.

Az Önkormányzat jelenleg is rendelkezik ilyen típusú, támogató ösztönzőkkel, melyek a megalapozó vizsgálatban bemutatásra kerültek:

A természeti és épített környezet megóvása érdekében tett intézkedések (pl. szelektív hulladékgyűjtési rendszer, közfoglalkoztatási program keretében végzett parkosítási, fásítási akciók, polgárőrség működtetése, rendeletek a helyi védelem alá helyezett épületekről);

Rendszeresen megrendezésre kerülő városi rendezvények;

Homlokzat- és/vagy lakás-felújítási alap működtetése;

Fejlesztési koncepciók megléte/kidolgozása.

Ezeken túl az alább összegyűjtött tevékenységek rugalmas alkalmazása növelheti a beruházások hatékonyságát:

Önkormányzati szolgáltatási csomag kidolgozása a betelepülő vállalkozások számára A város gazdasági potenciáljának kihasználása érdekében indokolt egy önkormányzati szolgáltatási csomag kidolgozása a betelepülő vállalkozások számára, mellyel a város a fejlesztési célok megvalósulása érdekében szabályozási engedményeket tesz. Ilyen lehet például a helyi iparüzési adóból való kedvezmény, vagy építési illetmény-kedvezmény. Közvetlen pénzügyi eszköz ezeken túl a lakásépítési

támogatás, mely bizonyos esetekben a magántőke és a munkaerő mobilizálását szolgálhatja. Fontos, hogy világos, egyértelmű és következetes legyen a szabályozás ezen eszközök alkalmazásának terén.

Átlátható és kiszámítható szabályozási környezet

A stratégia megvalósításához nélkülözhetetlen az önkormányzat következetes és egységes jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, mely biztosítja és fenntartja az átlátható, támogató szabályozási és adminisztratív környezetet.

A cél a gazdasági bizonytalanság csökkentése, a biztonságos (kockázatmentes) befektetési környezet létrehozása – mely megfelelő alapja lehet a közsféra és a magánsféra együttműködésén alapuló projektmegvalósításoknak.

(Megjegyzendő, hogy ezen tényezőt természetesen nem lehet teljesen izolálni a nemzeti szintű szabályozási és adminisztrációs környezettől.)

Beruházásokhoz kapcsolódó kommunikációs tevékenység

A tervezett fejlesztések megvalósulása során hangsúlyos szerepet kap a tájékoztatás és nyilvánosság, a partnerségi fórumok és a beruházásokhoz kapcsolódó információs pult működtetése. Az információs pultnál lehetőség nyílik a lakosság folyamatos tájékoztatására az aktuális és tervezett városfejlesztési beavatkozásokról, a partnerségi fórumok keretében pedig véleménynyilvánítási lehetőséghez jutnak a résztvevők nemcsak a tervezés, hanem a megvalósítás folyamatában is. Ezek a tevékenységek hozzájárulnak a beruházások lakosság általi elfogadottságához, segítségükkel a településen élők jobban magukénak érezhetik a fejlesztéseket.

Munkaerő-piaci menedzser

Az önkormányzatnál alkalmazott munkaerő-piaci menedzser feladata visszasegíteni az iskolai képzésből kihullott fiatalokat a képzési rendszerbe, valamint a legfeljebb általános iskolai végzettségű emberek motiválása további képzéseken való részvételre. Ezen túlmenően hatékony segítséget tud nyújtani a rászorulóknak az elhelyezkedésben, mivel aktív kapcsolatot tart a munkaügyi központ helyi kirendeltségével, a térség fő foglalkoztatóival, az város és a környező települések önkormányzataival és a helyi civil szervezetekkel is.

Aktív városmarketing tevékenység

A jól felépített, tudatos városmarketing tevékenység nagyban támogathatja a fejlesztési stratégia megvalósítását. A települést ugyanis nem csupán a helyi lakosság, illetve az oda látogató turisták számára kell vonzóvá tenni, a város pozitív értékeit a potenciális befektetők felé is nyomatékosan kommunikálni szükséges. E tekintetben fontos, hogy a lehetséges, illetve a már meglévő befektetőkben is tudatosításra kerüljön az önkormányzat, valamint a lakosság befektetőkkel történő együttműködési készsége, a kölcsönös támogatás lehetősége (tekintve, hogy a sikeres beruházáshoz a befektetői szándéknak és a helyi lakosság akaratának találkozni kell).

A városmarketing tevékenység megvalósításának eszköze lehet például a helyi média, figyelemfelkeltő kampányok szervezése, sajtótájékoztatók szervezése, vállalkozói fórum.

7.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

Jelenleg az önkormányzat önálló projektirodát nem tart fenn, városfejlesztő társaságot nem működtet. A városfejlesztéshez kapcsolódó feladatok ellátásában, a fejlesztések megvalósításához szükséges pályázatok elkészítésében és a projektek menedzselésében, ellenőrzésében egy állandó, műszakilag, gazdaságilag, pénzügyileg, jogilag képzett szervezeti egység vesz részt az önkormányzat

városfejlesztési osztályán belül. Ez a szervezeti egység látja el mind a településfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, mind pedig a beruházásokkal kapcsolatos főbb feladatokat.

Az ő munkájukat segítik a Képviselőtestület Bizottságai, és az eseti jelleggel megbízott külső tanácsadó cégek.

Az önkormányzat munkatársai beruházás-előkészítésben, projektfejlesztésben, projektmenedzselésben és megvalósításban jelentős gyakorlatra tettek szert az elmúlt években. Tekintettel a település méretére, az önkormányzat ingatlanállományára és vagyongazdálkodására önálló városfejlesztő gazdasági társaság felállítását az önkormányzat nem látja indokoltnak.

Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításáért két szervezeti egység felelős, egyrészt egy stratégiai menedzsment szint, másrészt egy operatív menedzsment szervezeti egység.

A stratégiai menedzsment szervezet a stratégia egészének megvalósulását követi nyomon, a megvalósult fejlesztések egymásra gyakorolt hatását vizsgálja, a kockázatok elemzését és értékelését is elvégzi, ellenőrzi és irányítja az operatív szint tevékenységét. A stratégiai menedzsment feladata, hogy vizsgálja azon külső – elsősorban szabályozási-, társadalmi-, gazdasági-környezetváltozásához kötődő – tényezőket, melyek a stratégia megvalósulására hatással vannak. Mindezek figyelembevételével szükség esetén beavatkozási javaslatokat fogalmaz meg, azokról döntéseket hoz. Feladata még a támogató szervezetekkel, stratégia megvalósításában kiemelt jelentőségű partnerekkel történő kapcsolattartás, együttműködés. A stratégiai menedzsment szervezeti egység tagjai a képviselőtestület, az önkormányzati bizottságok (Jogi- és Ügyrendi Bizottság, Pénzügyi Bizottság) és a partnerségi megállapodás alapján bevont külső szervezetek. A stratégiai menedzsment szervezet munkájához szükséges információkat az operatív menedzsment szervezet szolgáltatja. A döntéshozatalért a városvezetés felelős.

Az operatív menedzsment szervezeti egység tagjai az önkormányzat munkatársai és szükség esetén külső megbízottak. Az operatív menedzsment felelős az egyes projekt tevékenységek szakmai, pénzügyi lebonyolításáért, azok megfelelő határidőre történő teljesüléséért. A menedzsment szervezet beszámolókat készít a stratégiai menedzsment szervezetnek illetve a támogatók felé. Az egyes beavatkozások sikeres megvalósítása érdekében az alábbi menedzsment pozíciók betöltése és a hozzájuk tartozó elvárásoknak való megfelelés szükséges:

- projekt menedzser
 - o vezetői-, üzleti tervezési tapasztalatok
 - o projekt menedzsment, pályázati menedzsment területen szerzett tapasztalat
 - o beruházások (kiemelten EU támogatásból megvalósult, közszféra beruházások) előkészítésében, szervezésében, irányításában szerzett jártasság
 - o koordinációs tapasztalatok és készségek együttműködésben, kapcsolattartásban (kiemelten az önkormányzat testülete, intézményei és külső partnerek).
- műszaki menedzser
 - o támogatott beruházási típusú projektek végrehajtásában szerzett gyakorlat
 - o beruházás műszaki ellenőrzésében vagy lebonyolításában szerzett tapasztalat,
 - o pályázat készítésben szerzett tapasztalat.
- pénzügyi menedzser
 - o önkormányzati gazdálkodás átfogó ismerete,
 - o támogatott beruházások pénzügyi lebonyolításában, elszámolásában szerzett jártasság,
 - o az unós támogatások pénzügyi szabályozásának részletes ismerete.
- adminisztratív munkatárs
 - o feladata a projektmenedzser és a pénzügyi menedzser (esetlegesen műszaki menedzser) munkájának támogatása,

- önkormányzati gazdálkodás ismerete, ○ beruházások pénzügyi lebonyolításában szerzett jártasság.
- marketing menedzser ○ tájékoztatás- és nyilvánosság irányítása, ○ projekt információs iroda működtetése, ○ partnerségi tájékoztatók, fórumok szervezése.
- jogi tanácsadásért és közbeszerzésekért felelős szakember - könyvvizsgálatért felelős szakember.

Az önkormányzat részben már rendelkezik a fenti humán erőforrás háttérrel, de a stratégia megvalósítása során várhatóan további kapacitásbővítés és eseti jelleggel külső szakember megbízása szükséges. A beavatkozások zavartalan, a tervezett határidőre történő megvalósítása érdekében a kapacitásbővítés szükségességéről illetve a külső szolgáltatások igénybevételéről a stratégiai menedzsment szervezet tesz javaslatot és a városvezetés dönt.

A maga szintjén mindkét menedzsment szervezeti egység végzi a stratégia megvalósulása során elvárt számszerűsíthető eredmények (indikátorok) mérését, illetve nyomonkövetését. Erről részletesebben a 7.4. fejezet szól.

7.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Szerencs a járásközponti szerepéből adódóan szorosan kapcsolatban áll a környező településekkel, és az együttműködés területe – részben a városban működő közszolgáltatások számossága okán – széleskörű. A településközi együttműködés legszorosabb körét alkotják a szomszédos, illetve a további járási községek: Bekecs, Legyesbénye, Mezőzombor, Monok, Rátka, Alsódobsza, Mád, Megyaszó, Prügy, Taktaharkány, Taktakenéz, Taktaszada, Tiszalúc.

Jelen dokumentum tervezése, előkészítése (megalapozó vizsgálat) során a partnerségi tervben is rögzítésre kerültek a legfontosabb együttműködő partnerek (települések). Az együttműködés ezen környező településekkel nem csupán az egyes fejlesztési célok, projektötletek, beavatkozási eszközök tervezése során elengedhetetlen, de ezek megvalósítása, illetve fenntartása során is fontos. A településközi kommunikációnak kétirányúnak kell lennie, nem korlátozódhat arra, hogy Szerencs – a térségben a legnagyobb gazdasági potenciállal, humán kapacitással rendelkező települése – megosztja fejlesztési elképzeléseit a kisebb településekkel, de ezen utóbbiak oldaláról is elvárt, hogy kezdeményezzenek párbeszédet olyan esetekben, mikor a fejlesztés kizárólag saját településüket érinti. Több fejlesztési cél nem is korlátozódik egyetlen település határán belülre: egy kerékpáros túraútvonal több települést érinthet, illetve egy Szerencsen megvalósuló munkahelyteremtő beruházás is kihathat a környező települések munkavállalóira.

A kooperáció fontossága abban is megmutatkozik, hogy a járásbeli, látszólag izolált fejlesztések a gyakorlatban egymás hatását erősíthetik, kiegészíthetik – ez pedig különösen fontos egy olyan területen, amelynek például a turisztikai fejlesztése csak településközi összefogással tud látványos eredményt elérni.

7.4. Monitoring rendszer kialakítása

A járásszékhely integrált településfejlesztési stratégiája végrehajtásáért felelős menedzsment szervezet egyik legfontosabb feladata egy olyan átfogó és hatékony monitoring rendszer működtetése, mely képes arra, hogy a felállított célrendszer eléréséhez szükséges számszerűsíthető eredmények teljesülését nyomon kövesse. A stratégia monitoring rendszerének működtetéséért a 6.2. fejezetben részletesen bemutatott stratégiai menedzsment, illetve az operatív menedzsment szervezet felelős.

A monitoring rendszer kialakítását számos elv alakította. Fontos szempontként jelent meg az a tapasztalat, hogy a 2007-2013-as időszakban a célok méréséhez szükséges adatok nem, vagy csak igen korlátozott mértékben álltak a település rendelkezésére. Ez egyrészt nagyban befolyásolta a település számára választott fejlesztési stratégia sikerességének mérését, megítélését, másrészt jelentősen megnehezítette az egyes megvalósuló fejlesztések keretében szükséges adatszolgáltatások teljesítését, csorbította azok összehasonlíthatóságát. Ezen felül pedig számos esetben szükségessé tette az indikátorvállalások felülvizsgálatát, szükség szerinti módosítását, amely jelentős adminisztratív terhet jelentett a kedvezményezettek számára. Ezt tovább tetézte az egyes indikátorok (számszerűsíthető mutatók) nem egyértelmű és egységes értelmezése, számítási módszertanának hiánya.

Ezen tapasztalt nehézségekből fakadóan, továbbá ebben a tervezési ciklusban alkalmazandó „eredményközpontúság” elve miatt a monitoring rendszer tervezésekor kiemelt figyelmet kell fordítani az eredmények nyomon követésére. Az indikátorok, célértékük, legfőképpen teljesülésük szerepe különösen hangsúlyossá válik, így elengedhetetlen, hogy a stratégiában szerepeltetett indikátorkészlet egyértelmű és hozzáférhető adatokra épüljön, illetve, hogy a vállalások reálisan teljesíthetőek legyenek.

Az indikátorok tervezése kapcsán fontos elem, hogy minden elvárt információt tartalmazzon a stratégia, így az indikátor típusát, az indikátor bázis és célértékét, az indikátor forrását és a mérésének módját, gyakoriságát is. Mindezek figyelembevételével került kialakításra a járásszékhely stratégiájának monitoring rendszere és működtetési mechanizmusa.

A tervezők indikátorokra vonatkozó általános alapelvei a következők voltak:

1. Az első kritérium az adatok hozzáférhetősége, hiszen ha egy mutató nem hozzáférhető, akkor kvázi használhatatlan, azaz projekt és programszinten sem alkalmazható érdemben. Célszerű volt tehát olyan indikátorokat meghatározni, amelyek a megvalósítás adott szakaszában bizonyosan kimutathatók.
2. Az indikátor legyen megbízható, azaz a valós állapotot tükrözze.
3. Az információ frissessége nagyon fontos minőségi kritérium, azaz egy adott időponthoz kötött indikátornak valóban arra az adott időpontra vonatkozó információt kell mutatnia.
4. A mutatónak relevánsnak kell lennie, azaz a projekt azon jelenségét kell mérnie, ami érdekes a program egésze szempontjából.
5. A jó mutatónak meghatározottnak kell lennie, hogy bárki, akinek használnia kell, megértse, és valóban arra a jelenségre vonatkozzon, amit mérni szeretnénk. A mutató értelme, jelentése, azonos kell, hogy legyen a döntéshozók, a nyilvánosság és a projektmenedzsment számára, pontosan kell tükröznie a mért, vizsgált fogalmat.

Az operatív menedzsment feladata, hogy beavatkozásonként külön-külön meghatározott időszakonként (évente, félévben, hosszabb távon) mérje az indikátorok aktuális értékét, azokról beszámoljon a stratégiai menedzsment szervezetnek.

A korábbi tervezési időszak egyik legfontosabb indikátorokhoz kapcsolódó problematikája volt, hogy nem létezett előre meghatározott indikátor-definíció, ebből adódóan az egyes indikátorok alatt a program végrehajtásában résztvevő más-más szereplők nem ugyanazt értették. Ezen félreértések

kiküszöbölése céljából erre az időszakra vonatkozóan már készülnek a vonatkozó, főként a települési önkormányzatok fejlesztéseire fókuszáló TOP Indikátor definíciós lapok, így az indikátorok kiválasztása ezek előírásainak (definíció, számítási mód, teljesülés elvárt időpontja, elvárt igazoló dokumentumok stb.) figyelembevételével történt. Azon mutatók esetében, melyek tekintetében a támogató szervezet nem határoz meg előírást, a menedzsment szervezet saját mérési módszertant dolgoz ki, melyeket a monitoring során következetesen alkalmaz.

A stratégiai menedzsment szint feladata a monitoring során az értékelés, elemzés, visszacsatolás és döntéshozás. A stratégiai menedzsment szervezet a megadott adatok alapján végez értékelést, melynek célja elsődlegesen a stratégiában kitűzött célok megvalósulásának áttekintése. Az értékelés az elvárt eredmények mértékének, az esetleges akadályok beazonosításának, azok leküzdésének, a végrehajtás eredményességének vizsgálatára terjed ki, melynek során a szervezet az előbbieken felsorolt területeken javaslatokat is tesz. Ebben a szakaszban várhatóan még csak kisebb korrekciók végrehajtása válhat szükségessé.

Amennyiben a fejlesztések előrehaladása ezt indokoltá teszi vagy a támogató szervezet előírja, úgy az önkormányzat gyakoribb, akár negyedéves rendszerességgel is áttekinti, megvitatja, szükség szerint korrigálja a stratégia végrehajtásának menetét.

A stratégia megvalósulásának átfogóbb értékelésére az eredmény és hatásindikátorok vizsgálatával kerül sor, időközi értékelés keretében. A vizsgálat nemcsak a számszerűsíthető értékek alakulását vizsgálja, hanem kiterjed a kitűzött célok relevanciájának áttekintésére is. Ebben a fázisban a stratégia érdemi áttekintése során korrekciók történhetnek az elért eredmények, illetve az időközben megváltozott külső körülmények hatásainak tükrében. A jövőkép elérése érdekében esetlegesen módosulhatnak a kitűzött (rövid- és középtávú) célok, az akcióterületek, a konkrét beavatkozások, illetve az indikátorok köre. Ebben az értékelési szakaszban indokolt lehet külső szakértők bevonása is. A hatásindikátorok mérésére hosszabb távon (kb. az 5. évben) kerülhet sor, ezen időpont előrehozható, amennyiben a külső környezetben jelentős változás következik be.

Nemcsak a stratégiai tervezés során, hanem a stratégia megvalósulásának nyomon követésekor is elengedhetetlen a társadalmi részvétel, így a tervezéskor kialakított partnerségnek a program végrehajtása során történő továbbvitele, feltételeinek biztosítása továbbra is szükséges. Az együttműködés biztosításáért a stratégiai menedzsment szervezet a felelős.

A visszacsatolások során felülvizsgált és a városvezetés által jóváhagyott, legitim dokumentumok közzétételére a város honlapján kerül sor.

22. táblázat: Output indikátorok a stratégia céljai elérésének monitoringjához

Indikátor megnevezése	Indikátor mértékegysége	Módszertan és adatforrás	A beszámolás gyakorisága	Bázisév	Célérték (2023)
Támogatásban részesülő vállalkozások száma	db	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
A fejlesztett vagy újonnan létesített iparterületek és ipari parkok területe	ha	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)

Fenntartható idegenforgalom:	látogatás/év	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték
A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése					később kerül meghatározásra (növekedés)
Közutak: A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	km	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Városfejlesztés: Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	m ²	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Városfejlesztés: Integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	fő	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Városfejlesztés: Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	m ²	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m ²	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Kialakított kerékpáros barát települések vagy településrészek száma	db	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	1
Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	1
Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	1

Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Energiahatékonyság: A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (csökkenés)
Megújuló energiaforrások: A megújuló energia-termelés további kapacitása	MW	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Üvegházhatást okozó gázok csökkentése: az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO2 egyenérték tonnában	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (csökkenés)
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	PJ/év	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (csökkenés)
A megújuló energiaforrásból előállított energiamennyiség	PJ/év	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)
Városfejlesztés: Helyreállított lakóegységek városi területeken	lakóegység	Indikátor definíciós lap alapján, kedvezményezett	évente	2013	A vonatkozó célérték később kerül meghatározásra (növekedés)

Forrás: saját szerkesztés